

DZIENNIK ŁÓDZKI

Cena 5 zł

Łódź

wtorek

11 stycznia

1949 r.

Rok V

Nr 10

(1274)

PREMIER JÓZEF CYRANKIEWICZ

Wymowa faktów i cyfr napelnia nas otuchą jasnego jutra Exposé Premiera Józefa Cyrankiewicza na posiedzeniu Sejmu 10 stycznia br.

Rząd, któremu mam zaszczyt przewodniczyć — oświadcza na wstępie Premier — znajduje się w steru władzy od 2 lat i wchodzi w trzeci rok swej działalności. Rząd ten wyszedł ze zwycięskich wyborów w 1947 r. Zwycięstwo wyborcze w styczniu 1947 r. ugruntowało fundamenty Polski Ludowej, a r. 1947 stał się rokiem wielkiego wysiłku w zakresie umocnienia i usprawnienia aparatu państwowego, w dziedzinie rozgromienia reakcji.

Rok 1947 był też pierwszym rokiem planowej akcji odbudowy i rozbudowy gospodarczej.

Rok 1948 — rok jedności

Przechodząc do charakterystyki osiągnięć roku 1948, Premier mówi m. inn.:

Rok ten przejdzie do historii Polski i polskiego ruchu robotniczego pod mianem roku jedności, bo w ciągu tego roku nastąpiło połączenie partii robotniczych.

Zjednoczona we wspólnej Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej klasa robotnicza, może teraz z większą skutecznością walczyć w obronie interesów wszystkich ludzi pracy w Polsce. Może wspólnie z Ruchem Ludowym, który również kroczy ku zjednoczeniu, i z innymi stronnictwami Bloku Demokratycznego skutecznie bronić interesów drobnego i średniego rolnika, pracującego inteligenta i rzemieślnika, wszystkich ludzi pracy — olbrzymiej większości narodu.

Podkreślając fakt, że Kongres Zjednoczeniowy porwał również masę pracującą do wielkiego wysiłku twórczego w postaci przedkongresowego współzawodnictwa pracy, mówca oświadcza:

To nowe podejście do pracy i wysiłku twórczego staje się dziś kluczem naszych wszystkich sukcesów na przyszłość — sukcesów nie tylko czysto gospodarczych, ale i politycznych, kulturalnych, społecznych, wszystkie one zależą od naszego rozwoju gospodarczego, od potencjału przemysłowego i rozmiarów produkcji przemysłowej i rolniczej.

Bilans gospodarczy roku ubiegłego

Na tle charakterystyki r. 1948 Premier omawia następnie bilans gospodarczy r. 1948 i podkreśla, że rozpoczynający się rok 1949 będzie ostatnim rokiem planu trzyletniego i rokiem przygotowań do planu sześcioletniego, który przekształci oblicze naszego kraju. W r. 1955 — ostatnim roku planu sześcioletniego — Polska będzie krajem szarmonizowanej gospodarki przemysłowo-rolniczej, w którym produkcja przemysłowa będzie dwukrotnie większa niż obecnie, a rolniczo wzrośnie o 35 — 40 proc.

Stwierdzając, że r. 1948 jest tylko wycinkiem całego powojennego okresu odbudowy i przebudowy, premier podaje kilka cyfr, ilustrujących ogólne wyniki osiągnięte do tego roku:

Po wojnie zainwestowaliśmy w gospodarczą odbudowę kraju 450 miliardów zł. Osiągnęliśmy w listopadzie 1948 r. wskaźnik stanu produkcji przemysłowej 150 w stosunku do 100 z listopada 1937 r. W rolnictwie zlikwidowaliśmy ponad 6 milionów ha odłogów i osiągnęliśmy samowystarczalność zbożową. Zagospodarowaliśmy Ziemię Odzyskaną, osiedlając tam ponad 5 milionów Polaków i inwestując około 150 miliardów zł., zaspalając tę część Polski całkowicie i definitywnie z Niemcami. Przystąpiliśmy do odbudowy zniszczonych miast ze stolicą na cze-

le, inwestując w samej tylko Warszawie ok. 48 miliardów zł., odbudowaliśmy nasze porty, które w 1948 r. osiągnęły ponad 16 milionów ton przeladunków. Uruchomiliśmy transport kolejowy, którego przewozy towarowe i pasażerów przekroczyły już poziom przedwojenny.

Rok 1948 — jak podkreśla dalej Premier — był ważnym i z wielu względów przełomowym wycinkiem całego tego okresu odbudowy. Był to rok szczególnego wzmocnienia potencjału gospodarczego kraju, znacznego wzrostu wytwórczości we wszystkich dziedzinach, podniesienia stopy życiowej mas pracujących.

Oto niektóre cyfry z r. 1948 w porównaniu z r. 1947:

Wzrost produkcji przemysłu państwowego w stosunku do r. 1947 wynosi ok. 30 proc., zamiast planowanych 23 proc. Wartość ogólna tej produkcji — ok. 12,7 miliardów zł. przedwojennych, podczas gdy w r. 1947 wynosiła ona 10,5 miliardów zł.

Na jednego mieszkańca w r. 1948 przypada produkcja przemysłowa wartości 636 zł. przedwojennych, wobec 307 zł. w r. 1937.

W r. 1948 wydobyte węgla kamiennego wyniosło 70 milionów ton; wyprodukowano 4,929 tys. ton koksu (116 proc. planu), 602 tys. ton ru-

dy (110 proc.), 1,885 tys. ton cementu (106 proc.), 237 tys. ton papieru

(Dalszy ciąg na str. 3)

Połowa budżetu USA przeznaczona na zbrojenia i „zagadnienia zagraniczne“

WASZYNGTON, 10.1 (PAP). — Prezydent Truman przedstawił kongresowi projekt budżetu na rok podatkowy 1949/50. Budżet ten przewiduje wydatki w wysokości 41,8 miliardów dolarów. Ponad 50 proc. budżetu obejmują wydatki związane ze zbrojeniami i polityką zagraniczną rządu amerykańskiego. Wydatki te wyrażają się w łącznej kwocie 21 miliardów dolarów.

W związku z rozdetym budżetem wojskowym prezydent Truman zapowiedział wprowadzenie nowych podatków, które mają przynieść skarbowi 4 miliardy dolarów.

Wydatki, związane z polityką zagraniczną rządu amerykańskiego obejmują przede wszystkim koszty planu Marshalla oraz pomoc dla Grecji, Turcji, Chin i Korei. Projekt budżetowy przewiduje w rubryce „pomoc zagraniczna“ największe wydatki dla Niemiec i Japonii.

Ogromne wydatki, przeznaczone na finansowanie zbrojeń i polityki zagranicznej rządu, wpłynęły oczywiście na zmniejszenie do minimum dotacji na cele społeczne, oświatowe, na budowę domów i na ubezpieczenia. Choć prezydent Truman w orędziu swym zaznaczył, że rozszerzenie systemu opieki społecznej jest w Stanach Zjednoczonych zadaniem niecierpiącym zwłoki,

Walki na ulicach Tien-Tsinu

PARYŻ, 10.1 (PAP). Sytuacja wojenna w Chinach przedstawiała się w poniedziałek przed południem następująco:

W centrum Tien Tsin toczą się walki uliczne. Oddziały ludowe prowadzą taktykę ostrożną, nie chcąc dopuścić do zniszczenia tego ważnego ośrodka przemysłowego i komunikacyjnego.

Rozgłoszona chińskich władz ludowych podała, że wszystkie punkty oporu okrążonych wojsk kuomintanowskich na południu od Suzou — zostały zlikwidowane.

Na północ od Hankou oddziały ludowe zajęły miasta Ma-Czeng i Wajuan.

Po konferencji państw skandynawskich

PARYŻ, 10.1 (PAP). Z Kopenhagi donoszą, że dziennik duński „Land Och Volk“ omawiając konferencję ministrów krajów skandynawskich, stwierdza, że czyni się wysiłki dla uwolnienia Danii od antyradzieckiego bloku. Nikt przy tym nie interesuje się opinią narodu duńskiego. Prowadzi się tylko propagandę, mającą na celu zastraszenie Duńczyków. Lecz naród duński — pisze dziennik — zdaje sobie sprawę z tego, że projektowane bloki kryją w sobie wielkie niebezpieczeństwo i zagrażają interesom Danii.

Sytuacja na Bliskim Wschodzie nadal napięta

LONDYN, 10.1 (PAP). Agencja Reutersa donosi z Bagdadu, że na granicy między Palestyną a Irakiem doszło do starcia, w wyniku, którego oddziały Iraku zajęły ważne wzgórze. Komunikat ogłoszony w Bagdadzie stwierdza, że walka była niezwykle zacięta. Poległo 74 Żydów, a przeszło 200 odniosło rany.

LONDYN, 10.1 (PAP). Agencja Reutersa donosi, że rząd brytyjski skierował na wody Bliskiego Wschodu kilka większych jednostek morskich, brytyjskiej floty wojennej.

W poniedziałek odbędzie się specjalne posiedzenie gabinetu brytyjskiego, poświęcone sytuacji w Palestynie.

Debata nad budżetem Państwa

Premier Rządu, Minister Skarbu i Prezes CUP przed plenum Sejmu

Głównymi punktami wczorajszego 52 posiedzenia Sejmu Ustawodawczego było exposé prem. Cyrankiewicza oraz przemówienia m. in. skarbu — Dąbrowskiego i prezesa CUP — Dietricha. Na posiedzenie przybył Rząd z prezesem Rady Ministrów — Cyrankiewiczem oraz wicepremierami: Gomułka, Korzykim i marszałkiem Zymierskim na czele. Miarą zainteresowania, jakie wywołało dzisiejsze posiedzenie Sejmu, jest fakt, że zarówno loże dyplomatyczne, jak i loże prasy krajowej i zagranicznej były wypełnione do ostatniego miejsca. Również i galeria dla publiczności jest przepełniona.

Posiedzenie otworzył marszałek Kowalski, który po stwierdzeniu przyjęcia protokołów z 50 i 51 posiedzenia Sejmu, odczytał pismo prezesa Rady Ministrów, Józefa Cyrankiewicza, zawiadamiające o przedstawięciu Sejmowi sprawozdania z wykonania Narodowego Planu Gospodarczego w r. 1947. Sprawozdanie to marszałek odczytał do Komisji Planu Gospodarczego.

Marszałek Sejmu zaproponował z kolei uzupełnienie porządku dziennego sprawozdaniem Komisji Administracji i Bezpieczeństwa Publicznego oraz Ziemi Odzyskanych o rządowym projekcie ustawy o scaleniu zarządu Ziemi Odzyskanych z ogólną administracją państwową.

Następnie Izba przystąpiła do pierwszego punktu porządku dziennego exposé premiera Cyrankiewicza.

Przeszło dwugodzinne exposé premiera stanowiło roczny bilans pracy i osiągnięć kraju oraz oświetliło zamierzenia rządu na polu gospodarczym, kulturalnym - oświatowym, w dziedzinie troski o człowieka pracy oraz na polu polityki zagranicznej.

W wytycznych gospodarczych położony został specjalny nacisk na dalsze wzmacnianie udziału państwa we wzrastającej produkcji przemysłowej oraz na zwiększenie produkcji dóbr wytwórczych, jako czynników ułatwiających wykonanie planu państwowego.

Oklaskami przyjęto słowa premie-

ra, dotyczące troski rządu o dalsze udatwanie kształcenia młodzieży robotniczej i chłopskiej na wyższych uczelniach. Duże wrażenie wywarła zapowiedź szerokiej akcji rządowej, która do końca 1950 r. przyniesie całkowitą analfabetyzm w całym kraju.

Ze względu na wzrastającą doniosłość prac rządu na polu ochrony opieki społecznej, zdrowia itp., premier zapowiedział utworzenie Komisji Rady Ministrów do Spraw Społecznych.

Drugorazową owocną przyjęto końcowe słowa exposé, zapowiadające, iż w roku bieżącym pójdziemy po linii dalszej konsolidacji politycznej, dalszego wzmocnienia Polski, zwycięskiej realizacji planu trzyletniego oraz dalszego wzmocnienia siły i do broytu Polski Ludowej.

Po przerwie Marszałek zawiadomił Izbę, że ponieważ Konwent Sejmików postanowił odbyć łączną dyskusję nad pierwszymi trzema punktami porządku dziennego — głos zabierze min. skarbu Konstanty Dąbrowski.

W czasie przemówienia ministra Dąbrowskiego od pierwszej chwili uwagę Izby przykuwa ścisła wymowa cyfr, ilustrujących dotychczasowe osiągnięcia Polski Ludowej na polu gospodarczo - finansowym oraz imponujące, a całkowicie realne, zamierzenia na przyszłość.

10 zasad, na których zbudowany zostanie budżet r. 1949 — spotyka się z powszechnym zrozumieniem. Ze szczególną aprobatą przyjmuje Izba stwierdzenie, że do budżetu na r. 1949 zostaną włączone wydatki na cele inwestycyjne i że budżet opiera się na zasadzie stabilizacji cen i płac.

Z głębokim zrozumieniem spotyka się końcowe stwierdzenie mówcy, że 602-miliardowy budżet stanowić będzie bazę rozwoju dynamiki gospodarczej i społecznej państwa ludowego.

Izba przystępuje z kolei do pierwszego czytania rządowego projektu ustawy o Narodowym Planie Gospodarczym na rok 1949. Głos zabie-

ra, witany oklaskami, prezes CUP, Dietrich.

W pierwszej części referatu, poświęconej zbilansowaniu wyników dwu pierwszych lat Planu Trzyletniego, Izba ze szczególnym zainteresowaniem wysłuchiwała danych, świadczących o przekroczeniu przedwojennych cyfr dochodu narodowego oraz o przekroczeniu przedwojennego poziomu realnych płac robotniczych. Pojęcie o rozmiarach robot przeprowadzonych w dziedzinie budownictwa dała posłom cyfra 165 tysięcy izb mieszkalnych, oddanych do użytku w ciągu ubiegłych dwu lat i 100.000 zagrod wiejskich, odbudowanych przy pomocy państwa. Z uznaniem przyjęto oświadczenie mówcy, iż wykonanie planu 1947 r., osiągnięte mimo trudnych warunków, zawdzięczamy przede wszystkim pomocy Związku Radzieckiego i nieugiętej postawie klasy robotniczej.

W czasie omawiania zadań planu na r. 1949, szczególne wrażenie wywarły podane przez prezesa Dietricha cyfry, z których wynika, że w latach powojennych wzrost produkcji szeregu podstawowych artykułów przemysłowych w przeliczeniu na głowę ludności następuje w Polsce znacznie szybciej, niż w USA i innych najbardziej uprzemysłowionych krajach kapitalistycznych.

Oklaskami przyjęto końcowe słowa mówcy, który zapewnił, że osiągnięcia dwu pierwszych lat gwarantują wykonanie i przekroczenie planu 1949, a tym samym przedterminowe wykonanie całego planu trzyletniego, bazy dla rozpoczęcia realizacji planu 6-letniego.

Co dzień niesie?

22 TYS. ZŁ. PRZECIĘTNIE będzie zarabiał urzędnik biurowy lub handlowy według nowej umowy zbiorowej. Najwięcej zyskuje pracownicy dotąd najgorzej uposażeni str. 50.

ODPOWIEDNIA PRACĘ i bez trudności ze strony punów dyrektorów będą mogli otrzymać w walidzi wojenni (str. 5).

SURDUT ZAMIAST PASSE-PARTOUT. Przed 40 laty recenzent teatralny zamiast karty wolnego wstępu posługiwał się „reprezentacyjnym“ surdutom redakcyjnym, którym woźni teatralni oddawali należne honory (str. 5).

UJAWNIC SIĘ. powinni wszyscy analfabeci. W woj. łódzkim jest ich jeszcze bardzo wiele. Falszywy wstyd nie pozwala większości z nich przyznać się do tego braku. A na nauce przecież nigdy nie za późno (str. 7).

Blok Zachodni już trzeszczy

Powstają na nim wciąż nowe rysy

(Korespondencja specjalna „API” dla „Dziennika Łódzkiego”)

Paryż, w styczniu. Mielimy już wielokrotnie okazję sygnalizować sprzeczności, ujawniające się z coraz większą ostrością w łonie „Unii Zachodniej”, stworzonej pod egidą Ameryki.

W ciągu ubiegłych tygodni skutki tych sprzeczności zarówno w sprawach ekonomicznych, politycznych, jak i wojskowych dały się odczuć z taką intensywnością, że można słusznie zapytać, czy nie grożą one całkowitą ruiną europejskiemu gmachowi imperializmu amerykańskiego.

Przede wszystkim ogłoszenie 4-letniego planu brytyjskiego wykaże, iż W. Brytania chce uwolnić się częściowo od zależności wobec Ameryki, dążąc do pewnego rodzaju „autarchii imperialistycznej”. Rząd Partii Pracy myśli osiągnąć ten cel przez stosowanie surowej polityki wewnętrznej i wzmocnienie (lub raczej odzyskanie) imperium. Ścisłe racjonowanie w kraju i wojna na Wyspach Majajskich — oto najbardziej widoczne konsekwencje tej polityki.

Polityki ta przeciwstawia interesy amerykańskie interesom brytyjskim na Dalekim Wschodzie, a na planie europejskim wprowadza ferment niezgody w stosunku francusko-brytyjskie.

Rzeczywiście Francja jest bardzo zaniepokojona wpływem brytyjskiej „polityki niezależności” na gospodarkę francuską. Rząd brytyjski postanowił bowiem wstrzymać wszelki import wyrobów luksusowych. Wiadomo zaś, że wyroby te stanowią podstawę eksportu francuskiego. Decyzja angielska ma tak poważne konsekwencje polityczne, że Schuman postanowił wybrać się w styczniu do Londynu, aby postarać się o „przywrócenie między Francją i W. Brytanią atmosfery zrozumienia, istniejącej przed kilku miesiącami”. Oznacza to, że ta „atmosfera zrozumienia” już nie istnieje.

Można się było zresztą przekonać o tym już wówczas, gdy była mowa o zainstalowaniu sztabu zachodniego w Fontainebleau. Jest rzeczą jasną, że Anglicy nie chcieli tego organizmu na własnym terytorium i że okazali wrogość nawet w stosunku do projektu umieszczenia go w Brukseli. We wszystkich tych sprawach zachowali się tak, jakby ich związek z polityką amerykańską był przykłą koniecznością, której skutki pragną ograniczyć, zrzucając część brzoźnia na Francję.

Francja z kolei szukała kompensaty, usiłując stworzyć w samym łonie bloku zachodniego „blok łaciński” — z Włochami i w pewnej mierze z Hiszpanią. Prawdę mówiąc, pomysł ten nie jest nowy. Była to jedna z „wielkich” myśli z okresu panowania Bidaulta, ale obecnie wobec narastających sprzeczności między Francją i W. Brytanią nabrała wielkiej aktualności.

Troska Ameryki o wzmocnienie bloku satelitów przez oficjalne przyłączenie do niego Włoch zbiega się tu z troską rządu francuskiego, który pragnie zapewnić sobie separatystyczne porozumienie w łonie koalicji. Spotkanie Schumana z dr. Sforzą w Cannes nastąpiło zaledwie w kilka dni po podróży do Waszyngtonu generała Marras, a szefa sztabu włoskiego.

P. Schuman zdaje się jednak zapomnieć, że o ile można posługiwać się krętałstwem w polityce (w myśl wskazań Bismarcka), o tyle nie da się tego robić w sprawach gospodarczych. A unia francusko-włoska w ramach planu Marshalla (zwłaszcza zamierzona unia celna) jest z punktu widzenia gospodarczego czystym absurdem, produkcja francuska i

produkcja włoska, są bowiem równoległe. Włochy mogą nam sprzedać tylko te produkty, które sami usiłujemy eksportować (wino i in. produkty rolnicze, części samochodowe, pewne maszyny itd.).

Schuman pojechał więc do Cannes, aby zawrzeć mocno naciąganą umowę w zwiódniczej nadziei, że wzmocni tym pozycję polityczną Francji w łonie chwilejącej się koalicji satelitów.

W tym samym czasie akcja rządu holenderskiego w Indonezji wykazała istnienie innej rywalizacji między imperialistycznej, brzemiennej w następstwa Holandia w równej mierze co Anglia usiłuje wyzwolić się spod zależności wobec Ameryki, wzmocniając swą imperialistyczną pozycję. Bez Indonezji jest ona tylko małą prowincją europejskiego imperium Departamentu Stanu. Usiłując jednak odzyskać Indonezję, zderza się ona bezpośrednio z interesami wielkich trustów amerykańskich, które zgodne są z Holendrami jedynie co do zgniecenia ruchu wyzwolenieckiego, ale nie co do podziału łupów.

Świat pracy otrzyma pierwszeństwo przez wprowadzenie bonów tłuszczowych

WARSZAWA, 10.1 (PAP). Z dniem 1 stycznia 1949 r. wprowadzone zostały tzw. „bony tłuszczowe”, na podstawie których posiadacz ich będzie miał pierwszeństwo zakupu przysługującej mu ilości tłuszczu co 10 dni.

Bony tłuszczowe wprowadzone zostały w większych ośrodkach przemysłowych, a mianowicie:

W woj. śląsko-dąbrowskim w 12 miastach.

W woj. łódzkim w miastach — Ozorków, Zgierz, Tomaszów Mazowiecki, Pabianice, Zduńska Wola oraz m. Łódź.

W woj. warszawskim w 4 miastach.

W woj. kieleckim tylko w Częstochowie.

W woj. wrocławskim — w 5 miastach.

W woj. gdańskim — w Gdańsku, Sopocie i Gdyni.

W woj. krakowskim — w Chrzanowie i w Białej oraz w woj. szczecińskim — w Szczecinie.

Ustalono następujące kategorie bonów tłuszczowych oraz odpowiednie ilości tłuszczu, przysługujące każdej z kategorii.

Bony PZ — 2 kg tłuszczu mies., bony NZ — 1,75 kg mies., bony PR — 1,50 kg mies., bony R — 0,75 kg mies., oraz bony RD — 0,75 kg mies.

Bony tłuszczowe nie są jakąś nową formą dawnych kartek aprobowanych, na które przysługiwało zaopatrzenie po specjalnie niskich cenach reglamentowanych, a wprowadzone zostały jedynie w celu zapewnienia pierwszeństwa zakupu dla świata pracy.

Niezależnie od możliwości kupna na bony tłuszczowe każdy będzie mógł nabywać tłuszcz w sklepach w wolnej sprzedaży po cenach rynkowych.

Różne kategorie bonów wprowadzone zostały z uwagi na różnorodny rodzaj pracy oraz różną ilość, wkładanego wysiłku przy wykony-

waniu tej pracy. Tak więc najczęściej pracujący otrzymywać będą bony PZ, do tej kategorii należą: pracownicy przemysłu węglowego, zatrudnieni pod ziemią i górnicy w kopalniach rudy żelaznej, pracownicy przemysłu górniczego, cynkowego i przemysłu mat. ogniotrwałych zatrudnieni w oddziałach gorących, przy piecach szkodliwych dla zdrowia i przy pracach specjalnie ciężkich. Bony PZ otrzymują również pracownicy przemysłu energetycznego w okręgu górno-śląskim, zatrudnieni przy pracach gorących koło elektropiec.

Bony NZ — otrzymują pracownicy przemysłu węglowego, zatrudnieni na ziemi.

Bony PR — otrzymują pracownicy cywilni administracji państwowej, za trudnieni we wszystkich urzędach państwowych, a także pracownicy państwowej instytucji, zakładów przemysłowych oraz przedsiębiorstw państwowych i będących pod zarządem państwowym; dalej — pracownicy zarządów miejskich oraz powiatowych i wojewódzkich Rad Narodowych, pracownicy przedsiębiorstw komunikacyjnych o użyteczności publicznej, pracownicy instytucji samorządu terytorialnego, które pełnią czynności w zakresie potrzeb społecznych a przede wszystkim ośrodków zdrowia, szkół miejskich itp.; pracownicy zatrudnieni w administracji partii politycznych i pracownicy spół-

dzielni wydawniczych oraz spółdzielczych zakładów graficznych, które wydają lub drukują wydawnictwa o ważnym znaczeniu społecznym.

Bony kat. R otrzymują osoby, pozostające na wyłącznym utrzymaniu tych pracowników, którym przysługują bony PZ, NZ lub PR; odnosi się to tylko do żon lub niezdolnych do pracy mężów, dzieci powyżej lat 12 oraz młodzieży do lat 20 uczęszczającej do szkół, jak również młodzieży od lat 20 do 24, o ile odbywa studia wyższe.

Bony kat. RD przysługują dzieciom do lat 12 tych pracowników, którzy otrzymują bony PZ, NZ lub PR i uprawnieni są do otrzymywania zasiłków rodzinnych.

Rozdzielnictwo bonów odbywa się przez poszczególne zakłady pracy, które winny pobierać bony z końcem każdego miesiąca w Zarządach Miejskich.

Sprzedaż tłuszczów dokonywana jest przez sklepy detaliczne — spółdzielcze, państwowe i prywatne po uprzednim zarejestrowaniu bonu przez właściciela.

Ilość i rodzaj tłuszczu, przypadający na poszczególne bony na daną dekadę miesiąca, ogłaszane będą przed końcem każdej dekady w prasie.

Sprzedaż na bony tłuszczowe odbywać się będzie po ustalonej cenie wolnorynkowej.

Czang-Kai-Szek zdołał uciąć fortunę i jest jednym z najbogatszych ludzi świata

PÓLNOCE SZENSI, 10.1 (Telepress). W audycji, opisującej czolowych przywódców kuomintangowskich Chin i tłumaczącej, dlaczego ludzie ci pragną kontynuować w dalszym ciągu, przegrana już z góry wojnę, radio Wolnych Chin stwierdza, że Czang Kai Szek wykorzystał swoje wysokie stanowisko celem gro-

madzenia olbrzymiego majątku. Obecnie może być on uważany za jednego z najbogatszych ludzi świata.

Czang Kai Szek i jego rodzina posiadają na własność co najmniej 118 przedsiębiorstw przemysłowych, 37 wielkich kopalń, 33 stacje energii elektrycznej i kontrolują prawie wszystkie towarzystwa kolejowe i okrętowe w Chinach kuomintangowskich.

Nic więc dziwnego, że pragnie on przedłużenia wojny domowej. Jest ona bowiem równoznaczna z możliwością utrzymania majątku generatissimusa.

Waszyngtońska zmiana warty

Specjalny korespondent TELEPRESSU w Nowym Jorku, John Greene, w następujący sposób omawia ostatnie zmiany w Departamencie Stanu w USA:

Truman z wielkim szumem i hałasem zarządził zmiany w obsadzie Departamentu Stanu, pamięta bowiem dobrze, że agresywna polityka wobec socjalistycznej połowy świata, popierana przez Marshalla i Lovetta, została przez naród amerykański w czasie wyborów listopadowych potępiona.

Podobnie jednak, jak wszystkie inne trumanowskie obietnice wyborcze, tak też i to posunięcie jest jedynie marionetkowym widowiskiem. Antyrobotnicza ustawa Taft-Hartley'a może zostać wycofana, lecz zastąpi ją niewiele różniący się od niej akt Wagnera. Marshall ustąpił ze stanowiska z pewnością nie z powodu swojego słabego zdrowia — Lovett powraca do dawnych interesów z firmami bankowymi „Bracia Brown i Harriman”. Sam jednak Harriman pozostał na stanowisku wędrującego ambasadora Planu Marshalla, a mianowanie Achesona i Webba nie dowodzi wcale przyszłych zmian w polityce zagranicznej St. Zjednoczonych.

Wszelkie niuanse polityki Departamentu Stanu odzwierciedlają się natychmiast w sytuacji w Berlinie: Jest już za późno, aby gen. Clay, amerykański zarządca wojskowy w Niemczech, zmienił swoje oblicze. Wobec tego powinien być zostawiony w spokoju i zastąpiony przez Bedell Smitha. Dotychczas nie ma jednak żadnej pewności, że Truman podejmie jakąkolwiek decyzję w tym względzie.

Acheson, jeden z głównych inicjatorów Planu Marshalla już w kilka godzin po nominacji oświadczył, że będzie sam osobiście doglądał sposobu funkcjonowania Planu Marshalla. Prawdą jest, że Acheson wykazał trochę tendencji liberalnych w czasie rooseveltofskiego „New Dealu”. Pomagał on uciekinierom antyfaszystowskim i był za solidarną akcją Wielkiej Trójki w sprawie pokoju. Przypomnieć jednak należy, że z początkiem 1946 r. właśnie Acheson należał na wstrzymanie pomocy UNRRA i ograniczenie kredytów dla Czechosłowacji. Dowodzi to, że Acheson popadł znowu pod wpływ klęki imperialistycznej.

Główne zainteresowania Achesona skupiają się w Ebyli Corporation Dupont-Ruekefeller, stanowiącej połączenie między towarzystwem naftowym Duponta, a Standard Oil Company od New Jersey. Podczas ostatniej wojny światowej na krótko przed inwazją Japonii na Indonezję, Acheson pośredniczył przy dostarczaniu Japonii olbrzymich ilości ropy, wyprodukowanej w Indonezji. Ta jego dawna „działalność” wywrze z pewnością poważny wpływ na politykę St. Zjednoczonych wobec agresora holenderskiego w r. 1949.

James Edwin Webb, obecny podsekretarz stanu, jest nie tylko „urzędnikiem”, jak stara się sugerować Waszyngton. Jest on „bezparytym” w tym sensie, że jest członkiem rodziny Vanderbiltdów, najbogatszych ludzi w USA, którzy nigdy jawnie nie mieszały się do polityki. Webb jest nie tylko arystokratą dojarowym, lecz także ekspertem finansowym. Prywatne jego interesy związane są z małym, lecz dobrze prowadzonym towarzystwem „Sperry Gyroscopes”, które produkuje części do maszyn kolejowych i lotniczych.

† p.
Aleksandra z Olewińskich ARAMOWICZ
zmarła dnia 8 stycznia 1949 roku, przeżywszy lat 59.
Msza św. odbędzie się w kaplicy cmentarza „Doły” w środę, 12 stycznia br., o godz. 10 rano, poczem nastąpi wyprowadzenie zwłok do grobu, o czym zawiadamiają, pozostali w głębokim żalu
(503 p) CORKI, ZIĘĆ i WNUKI.

W dniu 10 stycznia 1949 roku, zmarł po krótkich i ciężkich cierpieniach w 53 roku życia
s. † p.
STEFAN PIOTROWICZ
PRACOWNIK POWSZ. DOMU TOWAROWEGO
Pogrzeb odbędzie się w dniu 12 stycznia o godz. 15, z kaplicy St. cmentarza przy ul. Ogrodowej, o czym zawiadamiają pozostali w głębokim bólu
ŻONA, OJCIEC, SIOSTRA, BRAT i RODZINA.

Po długich i ciężkich cierpieniach zmarła dnia 9 stycznia 1949 roku, przeżywszy lat 80
s. † p.
ANNA MICHAŁOWICZ
z MARCINKOWSKICH,
WDOWA PO URZĘDNIKU NOTARIALNYM.
Wyprowadzenie drogi nam zwłok nastąpi z domu żałoby przy ul. Krakowa 11, w dniu 11 stycznia 1949, o godzinie 2 pop. na cmentarz na Rzgowskiej. Pozostaje w żałobnym żalu
(410 p) STROSKANA RODZINA.

† p.
WIŚNIEWSKI BRONISŁAW
ur. 27. 7. 1885 r., zmarł 9. 1. 1949 r.
Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie dnia 12 stycznia br., o godzinie 9, a wyprowadzenie drogi nam zwłok na miejsce wiecznego spoczynku odbędzie się z kościoła parafialnego św. Józefa, ul. Ogrodowa, dnia 12 stycznia br., o godzinie 12 na Stary Cmentarz Katolicki przy ul. Ogrodowej, o czym zawiadamiają stroskani
ŻONA, CORKA, WNUCZKA i RODZINA.

Dn. 8 stycznia 1949 r. zmarł opatrzony Osiatim Olejami św. w 53 roku życia nasz drogi, nieodżałowany mąż i ojciec
s. † p.
Władysław Kaczkowski
INŻYNIER - MECHANIK
ODZNACZONY ZŁOTYM KRZYŻEM ZASŁUGI
Eksportacja zwłok z domu żałoby przy ul. Piotrkowskiej 89 na Stary Cmentarz Katolicki nastąpi dn. 11 stycznia o godz. 15. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w Kościele św. Krzyża we wtorek 11 stycznia o godz. 9.30.
O czym zawiadamiają pozostali w głębokim bólu
(436) ŻONA i CORKA.

3 (XXIX)
Kupon premiowy „Dziennika Łódzkiego”
Imię i nazwisko: .....
Adres: .....
(7 kolejnych kuponów prosimy przysłać do Redakcji „Dziennika Łódzkiego”, Łódź, Piotrkowska Nr 96 — Na kopercie zaznaczyć Kupon książkowy.)

WYMOWA CYFR I FAKTÓW

Exposé Premiera Józefa Cyrankiewicza na posiedzeniu Sejmu 10 stycznia 1949 r.

(Dokończenie ze str. 1)
(108 proc.), 343 miliony metrów tkanin bawełnianych (109 proc.), 571 tys. ton cukru (110 proc.).

Wzrost wydajności pracy w przemyśle państwowym wynosi 19 proc. w stosunku do r. 1947, a 45 proc. w stosunku do r. 1946.

dowej jak i w interesie drobnych i średnich chłopów.

Komunikacja i łączność

Z kolei mówca omawia zeszłoroczny znaczny postęp w dziedzinie komunikacji i łączności.

Kolejowe przewozy towarowe osiągnęły w r. 1948 sumę 113 milionów ton, czyli ok. 13 proc. ponad plan, oraz ok. 28 proc. więcej niż w r. 1947. W r. 1949 ma nastąpić zwiększenie przewozów towarowych o dalsze 15 proc. Również w przewozach osobowych plan został przekroczony. Równocześnie premier zwraca uwagę na znaczny wzrost wydajności pracy kolejarza, przytaczając szereg wymownych cyfr.

Międzymiastowa komunikacja samochodowa w ruchu osobowym przewiozła w r. 1948 ok. 50 milionów osób, wobec 30,7 milionów w r. 1947. Plan na rok 1949 przewiduje w tej dziedzinie wzrost o dalszych 16 proc. Samochodowe przewozy towarowe wzrosły z 817 tys. ton w r. 1947 do 3,500 tys. ton w r. 1948, a plan na r. 1949 w związku ze znacznym zwiększeniem taboru przewiduje w tej dziedzinie wzrost o 115 proc. W stosunku do r. 1948 w żegludzie śródlądowej przewozy towarowe wzrosły ze 183 tys. ton w r. 1947 do 544 tys. ton, a w planie na r. 1949 mają być zwiększone jeszcze o 84 proc. Premier podkreśla, że wzrost przewozów towarowych na Odrze wynosił 269 tys. ton. Wzrost śródlądowych przewozów osobowych wyniósł 523 tys. osób w stosunku do 225 tys. w roku poprzednim, a w planie na r. 1949 suma ta ma być zwiększona do 725 tys. W żegludzie morskiej przewozy towarowe wzrosły o przeszło 715 tys. ton, osiągając 1,580 tys., a w r. 1949 wzrosnąć mają do 1,600 tys.

Rozwój Polski na morzu

W portach polskich nastąpiło znaczne zwiększenie przeładunków, których liczba ogółem wzrosła z 10,57 milionów ton w r. 1947 — do ok. 16,5 milionów ton w r. 1948. Przeładunki portowe po raz pierwszy przekroczyły w r. 1948 poziom przedwojenny prawie o 200 tys. ton. Porty nasze są już zdolne przeładować całą ilość towarów potrzebną dla nas i dla krajów zaprzyjaźnionych. Port Gdynia — Gdańsk choć był bardzo silnie zniszczony i nie w pełni jeszcze odbudowany, już w roku ub. uzyskał trzecie miejsce wśród portów kontynentu europejskiego i zachowuje je w roku bież. po Antwerpii i Rotterdamie. W r. 1948 przeładunek portu Gdynia — Gdańsk jest 1,6 większy niż Hamburga, przed wojną zaś był 1,6 mniejszy od Hamburga.

Wymieniając wreszcie poważny wzrost liczby urzędów pocztowych, Premier kończy ten ustęp swej mowy stwierdzeniem, że komunikacja i łączność rozwija się harmonijnie wraz z całym życiem gospodarczym.

Z kolei mówca charakteryzuje postępy i zamierzenia w dziedzinie budownictwa. Przypominając ogromne rozmiary zniszczeń wojennych premier stwierdza, że r. 1948 przyniósł dalsze umocnienie i rozszerzenie zakresu gospodarki planowej w budownictwie. Sezon budowlany miał przebieg pomyślny. Całość inwestycji budowlanych w kraju wzrosła o ok. 40 proc. w porównaniu do roku poprzedniego, wynosząc blisko 125 miliardów zł. Przy czym wzrost wartości produkcji w gospodarce uspołecznionej wyniósł ok. 100 proc., a w gospodarce prywatnej — 13 proc. W roku odbudowy osiedli miejskich ze środków państwowych, oddane do użytku ok. 29 tys. budynków o kubaturze ok. 70 milionów m. sześć. W r. 1948 w niektórych ośrodkach jak Warszawa i Górny Śląsk, rolę dominującą zaczyna odgrywać nowe budownictwo. Coraz większy udział ma budownictwo mieszkaniowe, przekraczając 40 proc. całości odbudowanej kubatury budynków w miastach i rosnąc w dalszym ciągu. Rok 1948 zapoczątkował przełom w zakresie organizacji budownictwa mieszkaniowego. W wielu punktach kraju zapoczątkowano wielkie mieszkaniowe budownictwo osiedlowe — w Warszawie, w Zagłębiu Węglowym, Poznaniu, Stalowej Woli, Ostrowcu. W r. 1949 ZOR wydektuje na cele budownictwa ok. 23 miliardów zł. Z czego większość, bo ok. 17 miliardów stanowią będące nowe budownictwo, głównie osiedlowe. Pozwoli to wybudować do 30 tys. stan-

dartowych mieszkań pracowniczych. Największe kredyty inwestycyjne przypadają na śląski okręg przemysłowy (7,7 miliarda zł.) oraz na Warszawę (5,5 miliarda zł.). Na równi z rozwojem budownictwa pracowniczego podjęto akcje zmierzające do poprawy stanu mieszkań, będących już w użytkowaniu.

W zakresie odbudowy wsi zbliża się do końca likwidacja zniszczeń wojennych. Do chwili obecnej odbudowano przy pomocy państwa ok. 200 tys. zagród wiejskich — przede wszystkim drobne i średnie gospodarstwa.

Kończący się rok był okresem zapoczątkowania koncentracji środków na odbudowę obszarów mających dla całego życia kraju kluczowe znaczenie. Jednym z takich obszarów był śląski okręg przemysłowy, który zużył przeszło 20 proc.

Zagadnienie handlu

Omawiając z kolei zagadnienie handlu, premier podkreśla, że odzna- czał się wzmocniona kontrola państwa nad działalnością przedsiębiorstw prywatnych i rozwojem uspołecznionego aparatu sprzedaży. Nastąpiła rozbudowa państwowego aparatu handlu hurtowego i detalicznego. Rok ubiegły był też na odcinku handlu okresem ostrej walki klasowej. Walkę tę — podkreśla mówca — wy- prowadzali nam ci, którzy na innych odcinkach tam, gdzie byli słabsi byli głosicielami swoistej pojętej stabilizacji i skostnienia form ustrojowych na odcinku handlu zamienionego często w spekulację, próbowa- no zdeorganizować życie gospodar- cze, zubożyć masy pracujące, podwa- żyć zdobycze ustrojowe, zagrozić drogę marszowy naprzód.

Co się tyczy spółdzielczości, to premier stwierdza, że niektórzy jej szefowie i ideolodowie nie rozumieli przez pewien czas istotnego sensu tr- czącej się walki klasowej. Nastąpiło jednak przewyżczenie tych tenden- cji.

Obroty aparatu uspołecznionego w hurcie wzrosły w r. 1948 do przeszło 518 miliardów zł. To jest o 70 proc. w stosunku do 1947 r. Podczas gdy obroty prywatnego handlu hurtowe go spadły o 33 proc. Na szczeblu hur-

Wzmocnienie gospodarstwa uspołecznionego

Stwierdzając konieczność dalszego wzmocnienia gospodarki uspołecz- nionej w handlu, premier dodaje:

Oczywiście, że wersje o likwidacji handlu prywatnego rozsiwane przez wroga, zmierzają jedynie do zakłócenia obrotu towarowego. Han- del prywatny ma w naszych warun- kach do spełnienia określone funk- cje gospodarcze w dystrybucji to- warów. Prywatny handel detalicz- ny, który funkcje swe wykonuje su- miennie i uczciwie wobec konsumen- tów samorządów, organizacji zawo- wolec skarbu, może liczyć na nor- malną egzystencję.

Na zakończenie swych wywodów na temat obrotu towarowego, pre- mier Cyrankiewicz stwierdza, że li- kwidacja systemu karkowego, re- forma płac i stabilizacja cen na no- wym poziomie, o której mówił w obecnej sesji minister Przemysłu i Handlu Minc, jest wielkim sukces- sem polityki gospodarczej rządu i staje się podstawą dla dalszych o- siągnięć w r. 1949.

Następna część mowy premiera Cyrankiewicza poświęcona jest za- gadnieniom oświaty i kultury. W tej dziedzinie — jak podkreśla mówca — rząd realizuje podstawowe zadania państwa ludowego, albowiem na

Nowe oblicze studiujejącej młodzieży

Mówca podkreśla z naciskiem zmia- nę składu społecznego studiujejącej młodzieży. W r. 1939 dzieci robotni- ków i chłopów stanowiły w szkołach średnich 13,7 proc., w r. zaś 1948 — 42,2 proc. Na wyższych uczelniach liczba młodzieży robotniczej i chłopskiej na pierwszym roku studiów przekroczyła 50 proc. W bursach i in- ternatach było 64 proc. dzieci robot- ników i chłopów.

Przesunięcie to — jak podkreśla mówca — wprowadzić musi lepsze ukształtowanie oblicza ideologicz- nego przyszłej inteligencji. Znikną wsteczne narowy korporancko - fa- szystowskie i różne objawy zdzie- czenia przeszercone na część młodzie- ży przez oddziaływanie środowiska mieszczańskiego. Ta niewątpliwa po- prawa struktury społecznej uczniów szkół średnich i wyższych nie odpo- wiada jednak jeszcze ogromnym za- potrzebom Polski Ludowej n-

całej sumy planu, dalej wymienić na- leży obszar Gdańsk, Wrocławia i Szczecina. Jak dawniej wielkie miej- sce jako rejon koncentracji wysił- ków zajmuje w planie odbudowy osiedli Warszawa. Nie licząc fundu- szów pochodzących z ofiarności ca- lego kraju, skierowano na nią w ro- ku bież. blisko 25 proc. całości środ- ków finansowych planu, przeznacz- onych na odbudowę osiedli.

W sumie r. 1949 przyniesie pra- wie dwukrotny wzrost ogólnego ru- chu budownictwa w stosunku do r. 1947, zasadniczą tendencją planu bu- downictwa jest zwiększenie budowni- ctwa mieszkaniowego, szczególnie dla robotników przemysłu w r. 1949. Wybudowanych zostanie w miastach ze środków państwowych ok. 61 tys. izb. Liczba zagród wiejskich budo- wanych przy pomocy państwa wy- niesie 13,2 tys. Budownictwo admini- stracyjne będzie ograniczone do za- spokojenia najniezbędniejszych po- trzeb.

Plany i zamierzenia na rok bieżący

Przechodząc do zamierzeń na r. 1949 — premier oświadcza m. in.:

Wartość ogólna produkcji wzros- nąć winna o ok. 16 proc. w po- równaniu z r. 1948 i osiągnąć sumę 17,8 miliarda zł. przedwojen- nych. Na głowę mieszkańca przy- paść powinno produkcji na kwotę 728 zł. przedwojennych, czyli o 14 proc. więcej, niż w r. 1948. Produ- kcja przemysłu państwowego wzros- nie co do wartości o 15,2 proc. W stosunku do produkcji w r. 1948 produkcja przemysłowa w r. 1949 przewyższy o 25 proc. cał- kowitą produkcję przemysłową Polski w r. 1938.

W r. 1949 produkować będziemy węgla kamiennego — przeszło dwa razy więcej, parowozów przeszło 8 razy, a wagonów przeszło 46 razy tyle co w Polsce przedwojennej, maszyn rolniczych o 60 proc. więcej, tkanin bawełnianych o 30 proc. wię- cej cukru o 23 proc. więcej, niż przed wojną.

Produkcja stali surowej na głowę ludności w Polsce wzrosnie w r. 1949 w stosunku do okresu przedwo- jennego o 95 proc., wzrost produk- cji energii elektrycznej na głowę ludności wyniesie 179 proc., war- tość produkcji środków wytwórczych co — jak podkreśla premier — ma szczególne — znaczenie dla rozwoju przemysłu w latach następnych, wy-

nieście w r. 1949 — 61 proc. ogólnej wartości produkcji przemysłu pań- stwowego, czyli o 8 proc. więcej, niż w r. 1948.

Mówca stwierdza, że nie oznacza to wcale, aby miała zmaleć produk- cja w przemyśle konsumpcyjnym. Przeciwnie w r. 1949 wzrosnie także bardzo poważnie produkcja dóbr konsumpcyjnych w przemyśle włó- kienniczym, odzieżowym, cukrowni- czym, spożywczym, tłuszczowym i konserwowym, przy czym przewi- duje się uruchomienie bardzo wielu nowych zakładów. Po raz pierwszy ukazą się w r. 1949 samochody cięż- żarowe krajowej produkcji. Równo- cześnie wszczęte zostaną przygoto- wania do produkcji samochodów o- sobowych. W r. 1949 rozpocznie się też produkcja wielu innych waż- nych artykułów przemysłowych, do- tychczas nie produkowanych jak np.: saletry wapniowej, kauczuku syntetycznego, penicyliny i innych artykułów farmaceutycznych, mie- dzi elektrycznej, silników itd.

Reasumując przegląd zamierzeń na rok 1949 w dziedzinie przemy- słu, premier podkreśla m. in., że w ten sposób dąży się do stworzenia dobrego położenia wyjściowego dla dalszego uprzemysłowienia kraju i do dalszego wzrostu roli sektora so- cjalistycznego w przemyśle.

Osiągnięcia i plany w zakresie rolnictwa

Z kolei mówca przechodzi do o- mówienia osiągnięć planów w dzie- dzinie rolnictwa.

W r. 1948 nastąpiło ogromne po- większenie powierzchni uprawnej, zlikwidowano dalszych 1,017,000 ha odłogów. Wartość produkcji rolni- czej brutto (wyrażona w cenach przedwojennych) wzrosła o ok. 28 proc. — w zakresie produkcji roślin- nej i o ponad 22 proc. — w zakre- sie produkcji zwierzęcej (w stosun- ku do r. 1947).

W zakresie zbóż osiągnęliśmy w r. 1948 samowystarczalność plus pewne już nadwyżki. Dzięki temu znacznie wzrosło spożycie artyku- łów rolnych na głowę ludności, któ- re np. w zakresie trzycz bóż chle- bowych po raz pierwszy przekroczy- ło poziom przedwojenny o 4,7 proc. Jednocześnie nastąpiło poważne zwiększenie eksportu rolniczego. Gdy przyjmijemy eksport z r. 1938 za 100, otrzymujemy dla r. 1948 m. in. następujące wskaźniki: ryby i konserwy rybne — 1000, ziemniaki — 196, cukier — 176, przetwory ziemniaczane — 146, sól — 140.

Stwierdzając, że wyniki roku 1948 pozwalają liczyć na pełną realizację przewidywan planu trzyletniego na odcinku wartości produkcji rolnej, mówca zaznacza m. in., że w przel- iczeniu na głowę ludności produkcja rolna przekroczy w r. 1949 wszystkie wskaźniki lat przedwojennych (z wyjątkiem mięsa wołowego i mle- ka).

Straty wojenne w hodowli zwie- rzęcej wciąż są jeszcze nie pokryte, jakkolwiek nastąpiła znaczna popra- wa, która wyraża się przysto- sem ilości bydła w stosunku do r. 1947 o 25 proc. Tegoroczne osiągnięcia w zakresie produkcji roślinnej stwa- rzają doskonale warunki dla podję- cia prac nad generalnym wzmocnie- niem produkcji zwierzęcej. Nie mniej ogólny niski stan tej produk- cji powoduje deficyt tłuszczów i o- kresowe braki mięsa. Rząd poczyni wszystkie kroki, aby poprzeć ho-

dowlę zwierzęcą i doprowadzić do jej znacznego zwiększenia.

Swe znaczne osiągnięcia produk- cyjne w r. 1948 rolnictwo — jak podkreśla mówca — zawdzięcza przede wszystkim wzmocnionej opiece państwa ludowego. Wyrzuciło się to w poprzek na odcinku zaopatrzenia rolnictwa w środki produkcji, w w odpowiedniej polityce cen, we wzmocnieniu kontraktacji poszczegól- nych upraw i hodowli, we właściwej polityce finansowej. Zużycie nawo- zów sztucznych przekroczyło prze- widywan planu. Stan traktorów osiągnął w środku r. 1948 liczbę 14,3 tys. sztuk (zamiast przewidywa- nych 12,6 tys.) przed wojną chłop- piacił za plug, przyjmując wskaź- nik w kg. żyta, 100, a w r. 1948 — tylko 69; dla azotniaku wskaźnik ten (znowu przyjmując to samo kry- terium) wyniósł w roku ub. 46 i dla superfosfatu 61.

Akcja kontraktacyjna, która roz- winęła się bardzo mocno w r. 1948 była — jak podkreśla mówca — ak- cją obrony chłopca i konsumenta przed spekulacją, akcją stabilizacji dostaw i cen. Wyrzuciła się ona w sumie 34,4 miliarda zł. wobec 23 mi- liardów w r. 1947 i wobec przewidy- wań planu na r. 1948, w sumie 25 miliardów zł.

Premier stwierdza następnie, że w r. 1948 zapanował się przełom na froncie politycznym różnicowania wsi. Dzięki wzrastającej świadomości klasowej biednego i średniego chłop- stwa wzmożła się walka przeciw wyzyskiwaczom. Elementy kapitali- styczne usunięto z szeregu zdoby- tych uprzednio pozycji w organiza- cjach gminnych, władzach Związku Samopomocy Chłopskiej, spółdziel- czości wiejskiej itp. Zmiany prze- prowadzone w spółdzielczości wiej- skiej likwidują stopniowo spekulac- je w zakresie zbytu i zaopatrzenia.

Premier przypomina, że polityka podatkowa i kredytowa rządu kształ- towała się w kierunku popierania biednego i średniego chłopstwa.

3200 nowych traktorów otrzyma wieś

Mimo dotychczasowych osiągnięć pozostają jeszcze ogromne zadania w dziedzinie usunięcia zacołania wsi polskiej, będącego wynikiem dłu- giej niewoli obszarowo-kapitalistycz- nej. Plan na r. 1949 przewiduje wzrost produkcji rolnej netto o ok. 7 proc. (w stosunku do r. 1948), przy znacznym wzroście produkcji w majątkach państwowych i dalsze go rozszerzenia akcji kontraktacyj- nej. Wzmocni się tempo mechanizacji rolnictwa m. in. drogą wyprodukowa- nia ok. 2 tys. oraz importu 3.200 traktorów i drogą zorganizowania

przeszło tysiąca nowych ośrodków maszynowych.

Przewidując jeszcze lepsze osią- gnięcia w r. 1949 — podkreśla pre- mier — pamiętać jednak musimy, że produkcja rolnicza pozostaje znacz- nie w tyle za szybko wzrastającą produkcją przemysłu państwowego i innych gałęzi wytwórczości. Aby więc nie dopuścić do zahamowania przez rolnictwo przyszłego rozwoju gospodarczego kraju, sprzyjać nale- ży stopniowemu unowocześnieniu rolnictwa, a przede wszystkim — jak- byśmy powiedzieli — co leży w interesie zarówno całej gospodarki naro-

Budżet Państwa jest realny, oszczędny i twórczy

Przemówienie ministra Dąbrowskiego na plenum Sejmu w dniu 10 stycznia b.r.

W końcu drugiego roku trzyletniego planu gospodarczego — rozpoczyna swe przemówienie min. Dąbrowski — możemy być już pewni, na podstawie dotychczasowych wyników, że plan ten będzie nie tylko wykonany w całości, lecz na wielu odcinkach poważnie przekroczony.

Dla ilustracji dotychczasowych osiągnięć na polu gospodarczym, mówca podaje kilka podstawowych cyfr, a mianowicie:

1 Zainwestowaliśmy po wojnie w gospodarczą odbudowę kraju kwotę 450 miliardów złotych.

2 Dostarczyliśmy całemu aparatowi gospodarczemu środków obrotowych na finansowanie produkcji i wymiany w kwocie 259 miliardów zł.

3 Wydatkowaliśmy z budżetu państwowego na szkolnictwo, oświatę, kulturę, lecznictwo, opiekę społeczną, administrację państwową, wojsko itp. 631 miliardów zł.

blicznych w postaci podatku obrotowego.

Min. Dąbrowski ocenia preliminowane dochody z danin publicznych, jako realne i stwierdza, że w wypadku pełnego ich osiągnięcia, można będzie uniknąć w 1949 r. nowych obciążeń podatkowych, poza wykazanym w budżecie.

Ze strony przedstawicieli sektora prywatnego — ciągnie dalej mówca — słyszy się często skargi, że obciążenia podatkowe są nadmierne i powodują kurczenie się przedsiębiorczości prywatnej, na skutek fiskalnej polityki aparatu podatkowego.

W r. 1948 przeciętny opodatkowany obrót miesięczny na jedno przedsiębiorstwo prywatne wynosił w przemyśle 600 tys. zł., w handlu towarowym 255 tys. zł., w przedsiębiorstwach usługowych — 152 tys. zł., w przedsiębiorstwach rzemieślniczych — 97 tys. zł., oraz w zajęciach zawodowych — 43 tys. zł.

Cyfrę tę przeczą twierdzenia, że polityka podatkowa staje się hamulcem dla uczciwie traktujących swój zawód przedsiębiorstw prywatnych.

Państwo ludowe dopuszcza istnienie przedsiębiorczości prywatnej, do cenając znaczenie wykonywanych przez nie funkcji gospodarczych lecz czyni to na określonych warunkach.

spośród których pierwszym warunkiem jest uczciwe wypełnienie obowiązków w stosunku do skarbu państwa.

Największą z kolei pozycją po stronie dochodów jest wpłata przedsiębiorstw, podlegających ministerstwu Przemysłu i Handlu w kwocie 118,3 miliarda zł.

Najważniejsza pozycja rozchodowa

Przechodząc do strony rozchodowej budżetu, minister omawia przede wszystkim wydatki inwestycyjne. Procentowy udział najważniejszych pozycji w stosunku do całości wydatków inwestycyjnych jest następujący: przemysł — 49,3 proc., komunikacja 21,8 proc., rolnictwo — 12,6 proc., budownictwo mieszkaniowe 8,4 proc., budownictwo socjalne 8 proc.

Niewielką stosunkowo wysokością kosztów zarządu państwowego osiągnięto dzięki dalszemu polepszeniu stanu organizacji administracji państwowej. Osiągnięto zmniejszenie etatów urzędniczych o przeszło 5 tysięcy, przy równoczesnym wzroście etatów nauczycieli i pracowników nauki o przeszło 12.000.

Równoległe do porządkowania gospodarki pieniężnej państwowej — oświadcza mówca — poczyniono duży postęp w zakresie gospodarki budżetowej samorządu terytorialnego. Wyraża się to przede wszystkim w terminowym, po raz pierwszy po wojnie, sporządzeniu i przedłożeniu do zatwierdzenia preliminarzy budżetowych związków samorządu terytorialnego wszelkich stopni.

Analizując wykonanie pracy w zakresie finansów w roku ub. min.

Dąbrowski stwierdza, że pomimo znacznego rozszerzenia zadań na przestrzeni roku, wykonano wszystkie. W szczególności realizacja planu gospodarczego nie napotykała na trudności ze strony finansów.

Mówca podkreśla dalej, że znaczne sumy w 4 kwartale roku ubiegłego zostały uruchomione na podniesienie hodowli przez majątki państwowe, co powinno dać w pierwszej połowie bieżącego roku pewną poprawę rynków w mięso i tłuszcz.

Dla zapewnienia pełnego sukcesu polityce pieniężnej w nadchodzącym okresie konieczna jest szeroko zakrojona oraz nieustannie prowadzona akcja oszczędnościowa. Nie chodzi tu tylko o oszczędności pieniężne. Walczyć o oszczędność, to znaczy zwalczać szkodliwe przerysty biurokracji w aparacie administracyjnym i gospodarczym, zredukować do minimum wydatki nieprodukcyjne w jednostkach gospodarczych, zmniejszać odsetek braków w produkcji, traktować z należytą opieką i troskliwością powierzone sobie maszyny i narzędzia.

Przy tak pojętej oszczędności wydobędziemy z naszego gospodarstwa bardzo poważne rezerwy, które są konieczne dla realizacji naszych planów.

Czyn kongresowy zdał egzamin

Dalszym nieodzownym warunkiem powodzenia polityki finansowej jest wykonanie i przekroczenie planów produkcyjnych. Polska klasa robotnicza dała tak liczne dowody entuzjazmu i umiejętności pracy, co znalazło swój szczególny wyraz we wspólnych OSIĄGNIĘCIACH CZYNU KONGRESOWEGO, że zadanie to rzad uważa za całkowicie pełne. Ogólna wartość pieniężna osiągniętych czynów kongresowych jest oceniana na 6 miliardów zł dodatkowej produkcji.

Charakteryzując budżet możemy go nazwać BUDŻETEM ROZWOJU, BUDŻETEM DYNAMIKI GOSPODARSTWA I SPOŁECZNEJ PAŃSTWA LUDOWEGO, BUDŻETEM SIŁY I PRĘŻNOŚCI NARODU POLSKIEGO.

SKIEGO, który odzyskawszy swą niepodległość, dzięki historycznym zwycięstwom ZWIĄZKU RADZIECKIEGO nad hitlerystami, dzięki zwycięstwu polityce wewnętrznej OBOZU DEMOKRACJI LUDOWEJ, dzięki reformom społecznym opartym o manifest PKWN, dzięki zjednoczeniu i przewodnictwem klasy robotniczej, wszedł na drogę budowy podstaw socjalizmu i w ciężkiej lecz twórczej pracy stwarza dla siebie i następnym pokoleń podstawy lepszej przyszłości.

Minister skarbu wnosi w imieniu Rządu pod obrady Izby projekt budżetu państwowego oraz projekt prowidorium budżetowego na rok 1949 z prośbą o uchwalenie.

Walka o moralność podatkową

Natomiast zagadnienie moralności podatkowej — mówi dalej min. Dąbrowski — ciągle jeszcze pozostawia wiele do życzenia. Świadczy o tym fakt, że tylko organa ochrony skarbowej, nie licząc administracji podatkowej i Inspektoratów społecznych, sporządziły w ciągu pierwszych 10 miesięcy 1948 r. — 135.433 protokoły karne za przestępstwa skarbowe, związane z uszczuplaniem należności skarbu państwa. Usprawniając w dalszym ciągu aparat podatkowy w celu wyeliminowania możliwych błędów i pomyłek, będziemy twardo wymagać — podkreśla mówca — od przedstawicieli sektora prywatnego uczciwego stosunku do obowiązków podatkowych.

Mówiąc o reformie podatku obrotowego, min. Dąbrowski oświadcza: W reformie tej za czynnik decydujący została przyjęta praca oceniona pod społecznym kątem widzenia, w zależności od tego, jaka jest ta praca i kto ją wykonuje, jakie jest jej nasilenie, jakie przynosi korzyści gospodarce narodowej i jakie jest jej miejsce w ustroju społeczno-gospodarczym i planie państwowym na przyszłość.

Bilans skończony na 2 stycznia

Ilustrując cyfry bilansu Banku Emisyjnego, Minister Skarbu podkreślił, że Narodowy Bank Polski miał gotowy bilans za rok 1948 już w dniu 2 stycznia r.b. Bilans ten wykazuje zdrowy i pomyślny kierunek naszej polityki finansowej. Odnieśliśmy duże sukcesy na trzech zasadniczych odcinkach: na odcinku finansowania inwestycji, na odcinku finansowania wymiany towarowej i na odcinku polityki emisyjnej.

Plan inwestycyjny — mówi dalej min. Dąbrowski — został w r. 1948 wykonany niemal w całości ze środków wygospodarowanych. Przewidywane w planie finansowym częściowe pokrycie wydatków inwestycyjnych z kredytów Narodowego Banku Polskiego w wysokości 22 miliardów zł., okazało się niemal zbędne. Narodowy Bank Polski udzielił jeszcze w I kwartale 1948 r. zaledwie 3,7 miliarda zł. kredytów na finansowanie planu inwestycyjnego. W dalszym ciągu plan ten był zrealizowany wyłącznie ze środków wygospodarowanych.

Dzięki zwiększającej się rentowności w gospodarce przedsiębiorstw państwowych, na odcinku finansowania produkcji i wymiany towarowej, okazało się, że nie było potrzeby całkowitego wykorzystania kwartalnych planów kredytowych.

W polityce emisyjnej — plan kasowy, tj. plan obiegu banknotów na rok 1948 nie tylko nie był przekro-

czony, ale przeciwnie był mniejszy od przewidywanej górnej granicy o 9,3 miliarda zł.

Fakt ten jest tym bardziej znamienity, że ogólny fundusz płac w gotówce w r. 1948, na skutek wzrostu płac tak realnych, jak i nominalnych powiększył się o całe 40 proc. Było to możliwe dzięki osiągnięciom na odcinku polityki kredytowej oraz dzięki wysiłkowi aparatu finansowego w kierunku rozwoju obrotu bezgotówkowego.

Przechodząc do omówienia budżetu na r. 1949, mówca podkreśla, że realizacja zadań wynikających z naszych planów gospodarczych, aczkolwiek obliczonych całkowicie realnie i wynikających z naszych istotnych możliwości, nie będzie jednak łatwa. Musimy liczyć się z tym, że są jeszcze w Polsce ludzie, którzy w realizacji planów gospodarczych widzą uszczerbek dla swoich egoistycznych interesów i ludzie ci nie tylko nie będą nam pomagać w realizacji zadań, lecz przeciwnie będą usiłowali szkodzić w ich pełnym wykonaniu.

Z drugiej jednak strony widzimy — mówi dalej min. Dąbrowski — jak potężnie w Polsce siła, uzbrojona w wielką ideologię postępu i sprawiedliwości społecznej, w twórczy entuzjazm pracy i wolę walki o lepszą, szczęśliwszą przyszłość dla całego narodu polskiego.

Budżet na rok 1949

Przy budowie budżetu na rok 1949 zostały przyjęte następujące podstawowe założenia:

- 1) Budżet jest zrównoważony i zamknięty kwotą 602 miliardów zł. po obu stronach.
- 2) Do budżetu zostały włączone wydatki na cele inwestycyjne w kwocie 267 miliardów zł.
- 3) Nie przewidziano wydatków na zaopatrzenia kartkowe.
- 4) Budżet przewiduje znaczny wzrost wydatków na płace, co pozostaje w związku z reformą płac oraz ze zmianą niektórych cen.
- 5) Budżet został zbudowany w oparciu o tezę niezmienności cen i płac na przestrzeni całego 1949 roku.
- 6) Nowy układ budżetu czyni zadanie dalszej centralizacji dyspozycji finansowania i planowania finansowego.
- 7) Dotychczasowe opłaty monopolowe i akcyzy zastąpiono podatkiem obrotowym, co daje w rezultacie poważne uproszczenie w poborze.
- 8) Ustawa skarbowa przewiduje powołanie organów kontroli, dla przestrzegania zasady oszczędności w publicznej gospodarce finansowej.
- 9) W budżecie przyjęto zasadę oszczędności w wydatkach administracyjnych przy możliwie największym podniesieniu wydatków na działalność takich resortów, jak: oświata, zdrowie, opieka społeczna i kultura. Z kwoty 127 miliardów zł., przewidzianych w budżecie administracyjnym na powyższe cele, na oświatę przeznaczono 69,6 miliarda zł., na świadczenia społeczne ze szczególnym uwzględnieniem opieki nad dzieckiem — 41 miliardów zł., na zdrowie publiczne — 8,5 miliarda zł., na naukę i kulturę — 7,7 miliarda zł.
- 10) Budżet administracyjny uwzględnia również w poważnym stopniu wydatki na cele gospodarcze, niezależnie od wydatków inwestycyjnych na te same cele.

Jedną z podstawowych zasad, na których zbudowano budżet na rok 1949, jest zasada równowagi budżetowej, zasady tej przestrzegaliśmy także i w r. 1948. W budżecie roku 1948 osiągnęliśmy za 11 miesięcy nadwyżkę dochodów nad wydatkami w kwocie 90 miliardów zł., zamiast preliminowanej nadwyżki 40 miliardów zł. za cały 1948 rok. W ten sposób osiągnęliśmy za 11 miesięcy roku ubiegłego 106 proc. preliminowanych dochodów na cały rok, w wydatkach zaś 76 proc. preliminowanej rocznej kwoty wydatków.

Budżet bez pożyczki wewnętrznej

Min. Dąbrowski podkreśla z naciskiem, że osiągnięcie równowagi budżetowej w preliminarzu na r. 1949, przy przyjęciu zasady stabilizacji cen i płac oraz dalszego pogłębiania oszczędnej gospodarki, pozwoli rządowi wykonać zadania finansowe w r. 1949 bez konieczności rozpisywania pożyczki wewnętrznej, z której rząd w roku bież. nie zamierza skorzystać.

Pod względem gospodarczym zasadniczą podstawą budżetu jest przyjęcie zasady pełnej stabilizacji cen i płac. Przyjęcie tej zasady ozna-

cza, że rząd nie zamierza w roku bieżącym dokonywać żadnych zmian w cenach towarów i usług.

W przyjętym na 1949 rok systemie płac, za nader istotne — mówi dalej min. Dąbrowski — należy uważać zastąpienie przydziałów w nas turze ekwiwalentem pieniężnym. Dla je to pracownikowi istotną poprawę, przy dostatecznym zaopatrzeniu w towar rynku, gospodarstwu narodowemu zaś zaoszczędza znacznych kosztów, związanych z rozprawdaniem towarów i zmniejsza marnotrawstwo.

Dochody Państwa w 1949 roku

Mówca przechodzi z kolei do omówienia pierwszej części preliminarza budżetowego, tj. zaplanowanych dochodów. Dochody z danin publicznych przewidziane są ogółem na sumę 349,7 miliardów zł.

W roku ubiegłym odpowiednio

choły wynosiły ok. 265 miliardów zł. Zaplanowany wzrost dochodów z danin publicznych wynoszący ok. 85 miliardów zł., tłumaczy się przede wszystkim włączeniem opłat monopolowych i akcyzowych do danin pu-

Perfidne żądania USA w obliczu upadku Kuomintangu

Za udzieloną pomoc żądają baz i kontroli wojskowej

MOSKWA, 10.1 (PAP). Korespondent agencji TASS donosi z Szanghaju, że w dobrze poinformowanych kręgach zagranicznych omawia się nowe starania amerykańskie, mające na celu wykorzystanie krytycznej sytuacji Kuomintangu dla zabobnych

Przedstawiciele Stanów Zjednoczonych w Chinach wysunęli wobec rządzącego się reżimu Kuomintangu nowe żądania. Żądania te zostały sformułowane jako warunki dalszej amerykańskiej pomocy w walce przeciwko siłom demokratycznym w Chinach.

Warunki Stanów Zjednoczonych są następujące:

1 Otwarcie największego szlaku wewnętrznego komunikacji wod-

nej na rzecz Jang Tse Kiang dla floty wojennej i handlowej Stanów Zjednoczonych. Przyjęcie tego warunku oznaczałoby ustanowienie, w tym ogromnie ważnym rejonie otwartej kontroli wojskowej Stanów Zjednoczonych, co jest sprzeczne z zasadą suwerenności Chin.

2 Stany Zjednoczone domagają się, aby wyspa Formoza została przekształcona na wspólną amerykańsko-chińską bazę wojskową. Oznacza

łoby to faktyczne oderwanie Formozy, mającej wielkie znaczenie strategiczne, od terytorium Chin.

Rzecz jasna — podaje korespondent TASS, że w dobrze poinformowanych kręgach zagranicznych Szanghaju panuje przekonanie, że przyjęcie bezprawnych żądań amerykańskich nie mogłoby uratować bezradnej sprawy reżimu Kuomintangu. Żądania USA oceniane są w Szanghaju jako desperackie wysiłki Wall-Street, mające na celu opowanie Chin za cenę suwerenności narodu chińskiego.

Sędziowie z dzielnic jedwabnych pończoch sędzić będą przywódców komunistycznych

WASZYNGTON (Telepress), 10.1. Obróńca 12 oskarżonych przywódców komunistycznych znany murzyński prawnik, Charles B. Houston, w petycji skierowanej do Najwyższego Sądu St. Zjedn. domaga się wycofania oskarżeń przeciwko swym klientom, oraz wdrożenia śledztwa odnośnie anty-demokratycznego sposobu wybierania sędziów przysięgłych w sądach federalnych Nowego Jorku.

Oskarżenia zostały wysunięte przez przedstawicieli uprzywilejowanych klas społecznych.

Sąd przysięgłych, który rozpatrywać będzie sprawę wyżej wspomnianych podczas procesu, przewidzianego na dzień 17 stycznia r.b. zostanie również wybrany z tych samych grup, zgodnie z procedurą obowiązującą w Nowym Jorku.

Amerykańskie prawodawstwo przewiduje, że sąd przysięgłych powi-

nien rekrutować się ze wszystkich warstw społecznych, niemniej jednak — stwierdza wyżej wymieniona petycja — lista sędziów przysięgłych obejmuje jedynie najbogatszych obywateli

Obróńca zbała 28 list sędziów przysięgłych, biorących udział w procesach w latach 1940-48 i stwierdził, że bogaci businessmeni stanowili 45 proc. mimo że reprezentują oni jedynie 9 proc. ludności. Robotnicy są wyłączeni z udziału w sądach przysięgłych.

Petycja, skierowana do Najwyższego Sądu USA stwierdza również że przeszło połowa sędziów przysięgłych w Nowym Jorku — to mieszkańcy jednej bogatej dzielnicy, zwanej dzielnicą „jedwabnych pończoch”. Z okręgu tego wybrano 24 razy więcej sędziów, niż z sąsiadujących dzielnic, zamieszkałych przez robotników.

O ile Najwyższy Sąd USA zgodzi

się z argumentami Houstona, to będzie musiał, albo całkowicie odwołać oskarżenia, albo odwiec na czas nieograniczony proces, aż do chwili kiedy rozpatrzone będą przedstawione w petycji zarzuty.

Zakopane otrzyma komunikację miejską

ZAKOPANE, 10.1 (PAP). Zarząd Miejski w Zakopanem otrzymał od Rady Państwa krótkoterminowy kredyt na uruchomienie miejskiej komunikacji samochodowej, która połączy najodleglejsze okolice Zakopanego z Jaszczurówką oraz dworzec kolejowy z Kuźnicami i przebiegać będzie wszystkimi ważniejszymi ulicami miasta. Linie komunikacyjne, które uruchomi się na wiosnę br. obługiwane będą 5-6 nowoczesnych autobusów.

ILE BĘDZIE ZARABIAŁ

urzędnik biurowy i handlowy

Jakość pracy wpłynie na zarobek

Wkrótce nastąpi regulacja płac w handlu prywatnym

Przewodniczący Związku Zawodowego Pracowników Handlowych i Biurowych — Jerzy Sierpiński, udzielił przedstawicielowi agencji publicystycznej „Api” wywiadu na temat zawartego w dniu wczorajszym układu zbiorowego, który normuje warunki pracy placów członków związku, zatrudnionych w instytucjach i placówkach handlu państwowego.

— JAK PAN OCENIA NOWĄ UMOWĘ? JAKIE BOLĄCZKI I NIE DOCIĄGNIĘCIA USUWA NOWY UKŁAD ZBIOROWY?

— Głównym osiągnięciem jest fakt zawarcia jednolitej umowy dla całego handlu i instytucji państwowych. Dotychczas nie było zbiorowych umów dla państwowych central handlowych (poza Centralą Handlową Przemysłu Chemicznego). Było to powodem niezasadzonych różnic w wynagrodzeniach i w warunkach pracy tych samych kategorii pracowników, zatrudnionych w różnych instytucjach. Urzędnicy, pracujący na tych samych stanowiskach w handlu wewnętrznym, otrzymywali niższe płace od pracowników, zatrudnionych w centralach handlu zagranicznego. Nieustalone warunki płacy, a często nieuzasadnione dodatki, powodowały chaos we wzajemnych stosunkach między pracownikiem a pracodawcą. Pracownikowi trudno było nieraz określić, ile wynosi jego miesięczne wynagrodzenie. Stan ten nie tylko przynosił mu szkodę, ale wpływał też ujemnie na ogólną gospodarkę państwa.

— JAKIE SĄ OGÓLNE ZASADY I TENDENCJE PODWYŻKI PŁAC DLA PRACOWNIKÓW HANDLOWYCH?

— Nowa umowa wprowadza porządek, wyrównując jednocześnie istniejące różnice w wynagrodzeniach tych samych kategorii pracowników. Do nowych płac włączono jak wiadomo, wyrównanie pieniężne za przydziały i karty żywnościowe, stołówek i zwykłe cen usług (koleje, światło, gaz itp.). Płace uległy poważnej podwyżce, utrzymując się na dotychczasowym poziomie tylko w wypadkach, kiedy dotychczas wynagrodzenia były bez uzasadnienia nadmiernie wysokie. Średnia podwyżka wynosi 10 proc. W niektórych wypadkach, celem wyrównania szczególnie dużych różnic, podwyżka płac sięga nawet 60 procent.

Przeciętny urzędnik (np. referent), zarabiający poprzednio 14.580 zł —

obecnie według nowej umowy otrzymywać będzie 22.100 zł, pracownik, otrzymujący pensję w wysokości 9.000 zł miesięcznie (np. maszynistka), otrzyma teraz 13.000 zł. Największy wzrost płac nastąpił w kategoriach najniższych. Pracownik, który zarabiał poprzednio 4.200 zł, miesięcznie (np. woźny) — otrzyma 9.000 zł.

— W JAKIM STOPNIU NOWA UMOWA ZBIOROWA JEST BODŹCEM DLA ZWIĘKSZONEJ WYDAJNOŚCI PRACY I POMOCA W ZWALCZANIU BIUROKRACJI?

— Przez wprowadzenie, obok płacy stałej także i premii, zależnej od jakości pracy pracownika, osiągnięto to, że każdy pracownik będzie osobiście zainteresowany w wynikach pracy przedsiębiorstwa. Jest rzeczą istotną, że płace nie są sztywne, lecz zróżnicowane przez system premii. Będzie to realna podstawa do rozwinięcia akcji współzawodnictwa pracy także w wśród urzędników. Przez zwrócenie uwagi na jakość pracy każdego pracownika i zwiększenie wydajności, co zostanie osiągnięte przez stosowanie systemu premiowego, można się spodziewać nowych poważnych osiągnięć w wydajności pracy, a tym samym usprawnienia działalności handlu państwowego.

— CO PRZYNOŚI NOWA UMOWA ZBIOROWA W DZIEDZINIE AKCJI SOCJALNEJ, POPRAWY WARUNKÓW PRACY I OCHRONY PRAW PRACOWNIKÓW?

— Mając uregulowane zagadnienie płac, związek będzie miał możliwość dokładniejszego zajęcia się

sprawami o szczebel wyższym. Nowa umowa określa świadczenia socjalne, które przysługują pracownikom. Położymy specjalny nacisk na polepszenie warunków socjalnych, rozszerzenie akcji czasów pracowniczych itp. Dokładnie opracowana umowa pozwoli nam na interwencję i dbanie o interes pracownika tam, gdzie zajdą niedopatrzności i nieprzebranie praw, należnych pracownikowi. Ma to specjalne znaczenie w naszym związku, w którym duża część członków zatrudniona jest w przedsiębiorstwach prywatnych. Na ten odcinek pracy Związek nasz zwraca szczególną uwagę.

— CZY ZOSTAŁA JUŻ ZAWARTA UMOWA DLA PRACOWNIKÓW — ZATRUDNIONYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH PRYWATNYCH?

— Umowa zbiorowa dla handlu prywatnego jest już opracowana i zostanie zawarta najpóźniej z początkiem lutego br. Poza regulacją płac, zapewni ona pracownikom, zatrudnionym w przedsiębiorstwach prywatnych, wszystkie te zdobycze socjalne, które przysługują pracownikom państwowym.

(R. S.)

Pan dyrektor nie chce słyszeć o inwalidach wojennych

(x) Nie tylko kierownicy przedsiębiorstw, ale często i rady zakładowe zapominają o obowiązku, który ciąży na społeczeństwie w stosunku do inwalidów wojennych. Stawia się ich często poza nawiasem życia zawodowego.

Dotychczasowa pomoc dla inwalidów w ramach opieki społecznej okazała się niewystarczająca i niecelowa.

Wobec tego Min. Pracy i Opieki Społecznej, w ścisłej współpracy ze Związkiem Inwalidów Wojennych i z innymi Ministerstwami przeprowadziło akcję szkolenia, przysposobienia do pracy i zatrudnienia inwalidów, celem uczynienia ich pełnowartościowymi członkami społeczeństwa.

Jak wykazuje praktyka, akcja ta nie została w pełni doceniona i zrozumiana. Zatrudnienie inwalidów na potyka wciąż jeszcze na duże trudności i między innymi opory ze strony zatrudniającego — na terenie Łodzi objawia się to niestety w wielu przedsiębiorstwach.

Świat pracy nie może uchylić się od ciężącego na nim obowiązku pa-

miętnia o inwalidach i współodpowiedzialności za ich losy. Związki zawodowe winny uaktywnić swój stosunek do tego zagadnienia i okazać pomoc tym, którzy pracowali dawniej, a i mogą dalej być zatrudnieni w warsztatach pracy.

W związku z powyższym Komisja Centralna Związków Zawodowych poleca, co następuje:

1) Współdziałać z kierownictwami zakładów pracy w wyszukiwaniu i doborze czynności dostępnych dla inwalidów.

2) Dopilnować, aby zakłady pracy zatrudniły fłotę inwalidów odpowiadającą ich rzeczywistym możliwościom gospodarczym oraz uzdolnieniom tychże, a nie ograniczając się jedynie do przyjmowania ilości przewidzianej ustawą (3 proc. zatrudnionych).

3) Uświadomić ogół członków Związku o konieczności zatrudnienia inwalidów i osiągnięciach na tej drodze — celach społecznych, gospodarczych i ogólnopństwowych.

4) Spowodować, aby stosunek do zatrudnionych inwalidów był koleżeński i najbardziej życzliwy i udzielał im najdalej idącej pomocy ze strony Związku i Rad Zakładowych, tak w okresie szkolenia jak i zatrudnienia.

7 btm. podpisana została w Departamencie Ekonomiczno-Socjalnym Min. Przemysłu i Handlu umowa zbiorowa pracowników przemysłu skórzanego. O szczegóły nowego układu zbiorowego zwróciliśmy się do dyrektora socjalnego Centralnego Zarządu Przemysłu Skórzanego w Łodzi — Jerzego Muszyńskiego.

— Nowy układ zbiorowy — stwierdził dyr. Muszyński — stanowi bezwzględnie poprawę bytu ogółu pracowników naszego przemysłu. Nie znaczy to, że podwyżka płac dotyczy dosłownie wszystkich pracowników.

W pojedynczych wypadkach może nawet nastąpić nieznaczne obniżenie płac, o ile dawna umowa oparta była na nierealnych normach, przekraczanych w dużym procencie i stwarzających dysproporcje między zarobkami pracowników o tych samych kwalifikacjach.

wiadającą ich rzeczywistym możliwościom gospodarczym oraz uzdolnieniom tychże, a nie ograniczając się jedynie do przyjmowania ilości przewidzianej ustawą (3 proc. zatrudnionych).

3) Uświadomić ogół członków Związku o konieczności zatrudnienia inwalidów i osiągnięciach na tej drodze — celach społecznych, gospodarczych i ogólnopństwowych.

4) Spowodować, aby stosunek do zatrudnionych inwalidów był koleżeński i najbardziej życzliwy i udzielał im najdalej idącej pomocy ze strony Związku i Rad Zakładowych, tak w okresie szkolenia jak i zatrudnienia.

Nowe płace w przemyśle skórzanym

Rozmowa z dyr. socjalnym CZPS w Łodzi

Globalne zarobki ogółu pracowników wzrosną o 10 proc. Znacznie podniesione zostały stawki godzinowe dla akordowców w czasie postoju zakładów lub przy zatrudnieniu ich przy pracach o charakterze nieakordowym. W ten sposób zaciera się zbyt jaskrawa różnica w opłaceniu akordu i pracy godzinowej.

Umowa kładzie duży nacisk na opiekę nad pracownikami, zgłaszającymi pomysły racjonalizatorskie, normuje czas pracy młodocianych,

traktując 18 godz. tygodniowej nauki równorzędnie z czasem pracy w zakładzie, nakłada na dyrekcję zakładów obowiązek pełnego wykorzystania funduszy przeznaczonych na cele socjalne oraz obowiązek organizowania kas zapomogowo-pożyczkowych, reguluje wreszcie sprawę urlopów okolicznościowych.

(o.)

ZAKŁAD ZEGARMISTRZOWSKO - JUBILERSKI
Jan Chmiel ŁÓDŹ, NAWROT 2
wł. Chmiel jr.
PRECYZYJNA I FACHOWA NAPRAWA ZEGARKÓW.

Odpowiedzi Redakcji

Stuchacz imprez „Wstęp wolny” — Trudno nam jest wyjaśnić Panu postępowanie autorki, o której Pan pisze. Być może, że istotnie kierowała nią wrodzona nieśmiałość lub skromność, która nie pozwoliła jej pokazać się zebranemu audytorium. Nie sądzimy jednak, aby przyczyną był — jak to Pan przypuszcza — „wolny wstęp” na imprezę. Być może, nie przypuszczała, że zebranym zależy na tym, aby się pokazała.

P. Barbara Kalamajska. — Ogłoszenie, o którym Pani pisze, było po dane albo przez jakąś z insykcji łódzkich, albo przez Wydz. Personalny delegatury „Czytelnik” i tam musi Pani złożyć ofertę. Redakcja ogłoszenia takiego nie dawała.

Licealista z Łodzi — Prosi Pan o ocenę 2 wierszy, które nam Pan załącza. Są jeszcze słabe, ale niech się Pan tym nie zraża, czyta dużo i uczy się, a przyszłość pokaże, co w Panu drzemie.

„Stocznian” — Jest rzeczą powszechnie wiadomą, że nawet na ogół spokojni ludzie w tramwajach stają się dziwnie „zdenerwowani”. To samo dotyczy konduktorów. I stąd prawdopodobnie wynikają „sprzeczki tramwajowe”, które niestety można zaobserwować nie tylko w tramwajach jadących na Stoki.

K. R. Zgierz — Niepotrzebnie zadreca się Pan brakiem znajomości tajników nowoczesnego tańca. Modnych tancerzów uczą specjalne „szkoły”. Adresy ich znajdzie Pan między ogłoszeniami „Dziennika”.

110% planu

(Ka) Centrala Zaopatrzenia Materiałowego CZPW, w Łodzi plan roczny na rok 1948 wykonała w 110 proc. W porównaniu z rokiem 1947 obroty wzrosły w 100 proc.

Biblioteka krajoznawcza w Łodzi

(l) Łódzki Oddział Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego zorganizował w lokalu Archiwum Miejskiego w Łodzi przy Placu Wolności bibliotekę i czytelnię krajoznawczą. Obecnie Towarzystwo opracowuje przewodnik krajoznawczy po Łodzi i okolicach.

Świetlice — Fabryki — Instytucje

mogą zaprenumerować „DZIENNIK ŁÓDZKI” oraz wszystkie pisma wychodzące w Polsce z odсылaniem lub z odbiorem na miejscu za pośrednictwem Działu Prenumerat Spółdz. Wydawn. „Czytelnik” ul. Piotrkowska 53, telefon 180-74. Konto P. K. O. Nr VII—567.

Przyjmujemy wpłaty na prenumeratę PISM RADZIECKICH na rok 1949.

(wł.)

Redakcja „Kurier Łódzkiego” mieściła się w 1908 r. przy ul. Zachodniej 37. Nie był to reprezentacyjny lokal. Po prostu sklep z wejściem po 3 schodkach od ulicy. W pierwszym pokoju za drewnianym przepierzeniem mieściła się administracja. Po prawej stronie od wejścia znajdowały się drzwi. Za nimi była redakcja. W głębi, w pobliżu nigdy nieopalanego pieca kaflowego, stało biurko redaktora. Wzdłuż ściany po lewej stronie — stół dla sekretarza redakcji, a vis-a-vis dwa stoliki o chwytających się nogach, jeden dla korektora, drugi dla reportera. Redakcja miała jedno okno od ulicy. Ściany były brudne, okno niemyte od niepamiętnych czasów. Lampy elektryczne na pęczkach zwisały się nad biurkami, ale nigdy nie dawały światła. Korki zawsze „nawalały”. Na stolach — rozlana stearyna, a w niej sterczące kałki niewypalonych świec.

Zecernia mieściła się w tym samym domu, na parterze od frontu. Trzeba było przechodzić przez tylne wejście administracji, potem przez bramę i znów po schodkach, które prowadziły do zecerni. Gazetę składano ręcznie i drukowano na płaskiej maszynie. Pismo wychodziło w godzinach popołudniowych. Największy nakład wynosił do 5.000 egzem-

Czarodziejski surdut

Ze wspomnień łódzkiego krytyka teatralnego

plarzy. Bez względu na porę roku, pracownicy redakcji musieli z reko-pisami, czy z korektą po kilkanaście razy dziennie biegać z redakcji do zecerni. Ale nikt się nie przeziębiał, nawet w zimie, bo w redakcji zimno było, jak w psarni. Ciepłej już — w zecerni.

Gdy po raz pierwszy znalazłem się w redakcji, wpadł mi w oko czarny, wyświechtany surdut, wiszący na ścianie przy piecu, a obok na gwoździu, — para gumowych mankietów i takiż półkoszulek z kołnierzykiem i czarną krawatką.

Zapytałem redaktora Aleksandra Bielńskiego:

— Powiedz, Olesu, po co ta starzyzna tu wisi?

— Spojrzał na mnie z sarkastycznym zdziwieniem:

— Starzyzna... co ty pleciesz? To jest „reprezentacyjny” strój dla redaktora lub krytyka teatralnego. Cóż ty sobie wyobrażasz, że do teatru na premierę można pójść w zwykłej marynarce? Czy ty wiesz, co to jest premiera w teatrze „Vi-

ctoria”? Panowie — w „smokach”, a podczas karnawału — fraki, damy w aksamitach i jedwabiach. To jest Łódź. Rozumiesz — najbogatsze miasto w Polsce. Na stroje nie brak mamony. A czy masz forsę, żeby kupić sobie smok, lub surdut? Nie. Więc czemu się dziwisz? Starzyzna!... Też magnat...

Nasza rozmowa przerwała muzyka, dochodząca z ulicy. Przed oknem na chodniku stał „muzyk”, kręcąc korbą katarynki. Oleś otworzył okno. Z katarynki płynęła melodia z „Trubadura”, a potem znów jakiś szlagier „o Małgorzacie”. Kawalki były rzewne, Melodia chwiała się, niby głos starego śpiewaka ulicznego. Gdy koncert się skończył, kataryniarz zdjął kapelus i zaproponował kupno szczęśliwego losu. Rzu ciłem trzy kopiejki. Po chwili tresowana papuga wyciągnęła dziobem los z szufladki. Kataryniarz podał mi go przez okno. Ze śmiechem czytałem:

„Piękne życie otwiera się przed tobą... Będziesz żył do lat 92, a

wkrótce spotka cię niebada zaszczyt...

W kilka tygodni po tym koncercie ulicznym — wróżba się spełniła. Otrzymałem „awans” na krytyka teatralnego. Nadszedł wreszcie wieczór, kiedy miałem pójść na premierę do „Victorii”.

Ze wzruszeniem włożyłem na siebie gumowy półkoszulek z kołnierzykiem i czarnym krawatem. Połem zawiesiłem przez szyję sznurek z mankietami i wreszcie włożyłem błyszczący, jak czarna politura surdut, który, o dziwo, pasował na mnie, chociaż przede mną nosili go inni krytycy, znacznie wyżsi lub niżsi, to znów grubsi. Ale pasował, tak przynajmniej mówili — wydawca St. Książek i redaktor Bieliński.

Znany musiał być ten surdut wóznym teatru, skoro bez żadnych trudności wpuszczono mnie na widownię. Bileter, nie pytając o nie wskazał mi miejsce, przeznaczone dla recenzenta „Kuriera Łódzkiego”. Nie wiem jakim cudem, ale po moim ukazaniu się w teatrze, choć nie znałem jeszcze ani dyrektora Zelwerc-

wicza ani nikogo z jego zespołu, za kulisami wiadomo, że sprawozdawcą jest i że będzie recenzja. Najbliżsi widzowie, których nigdy nie widziałem witali się ze mną, jak ze starym znajomym. Podczas przerw, gdy wychodziłem do foyer na papierosa, również nieznanymi zapytywali o zdanie o premierze. Dwóch młodych buuralistów z galerii podszedł wprost do mnie, prosząc abym, pisząc recenzję nie zapomniał o artystce... w której beznadziejnie się kochał. Po premierze, ktoś zaprosił mnie na kolację, zapewniając, że będzie wesole, że będzie na niej kilka osób z teatru. Poszedłem na tę kolację do „Grandy”, w której jeszcze nigdy nie byłem. Gdy zdjąłem palto, dyrektor hotelu wybrał najlepszą łóżkę dla towarzysza, bo jakże inaczej, skoro „pan redaktor” „raczył przyjść”...

Gdy w późniejszych latach zdążyło się, że na podwórzu kamienicy, w której mieszkaliśmy, zjawiał się kataryniarz, chętnie rzucałem mu dane.

Wszak moje powodzenie zaczęło się od szczęśliwej wróżby.

A recenzja? Po co o niej mówić. Wspomnienie o niej dziś wyciska z oczu łzy rozpacz...

Roch Piekarski

Sezon hokejowy bez imprez

bo pogada kaprysi Jeszcze raz o sztucznym lodowisku

Mamy już prawie połowę stycznia, a na palcach jednej ręki można policzyć ciekawsze mecze hokejowe, które zorganizowano.

Nie wykonano nawet programu ju bileuszowego turnieju KTH w Krynicy. Przeprowadzono jedynie mistrzostwa włóknarzy w Zgierzu i ŁKS rozegrał mecze z „Pomorzaninem”, a ostatnio wygrał w Bydgoszczy.

W normalnych warunkach powinniśmy być w pełni sezonu hokejowego i mieć za sobą wiele spotkań nie tylko krajowych, ale również międzynarodowych.

Gdyby w Zgierzu nie było betonowej „podłogi”, mielibyśmy jeszcze mniej zawodów.

Hokeiści nasi mieli bardzo pięknie zakreślony plan pracy i wybierali się nawet na mistrzostwa świata do Szwecji. Cóż z tego, jednak, że gracze nasi trenowali w Morawskiej Ostrawie, skoro w kraju brak lodowiska. Raz jeszcze dochodzimy do wniosku, że póki nie powstanie w Polsce sztuczne lodowisko, trudno myśleć o szerzeniu właściwej akcji propagandowej tej gałęzi sportu.

Sztuczne lodowisko powinno powstać w 1949 roku. Obojętne jest w którym mieście wybudowany zostanie stadion hokejowy. Chodzi o to, by nareszcie powstał, a wówczas niezależnym się od kaprysów pogody i będziemy mogli organizować nie tylko interesujące mecze hokejowe, ale i popisy łyżwiarzkie.

Przecież w sezonie zimowym, gdy nie odbywają się ani mecze piłkarskie, ani zawody lekkoatletyczne hokej powinien cieszyć się rekordami.

„Fimowiec” - ŁKS 7:2

Dnia 5 bm. przy wypełnionej sali w świetlicy DKS odbyły się pierwsze towarzyskie zawody w tenisa stołowego pomiędzy drużynami pań: „Fimowiec” - DKS.

Drużyny wystąpiły w swym najsilniejszym składzie. „Fimowiec”: Adler, Borowska, Furmańska i Michalska. DKS: Lange I, Trzczińska, Hibner i Lange II.

Mecz zakończył się zdecydowanym zwycięstwem drużyny „Fimowiec” 7:2, pomimo wysokiej porażki, DKS-anki grały ambitnie.

Zaznaczamy, że zawodniczki DKS grają zaledwie kilka tygodni.

Punkty dla „Fimowca” zdobyły: Adler 3, Furmańska 2, Michalska 2, dla DKS Lange II.

Na wyróżnienie zasłużyły Adler z „Fimowca” i Lange z DKS.

wym powodzeniem. Wiemy, że na trybunach lodowisk w: Krynicy, Zakopanem, czy chociażby w Warszawie, Łodzi, czy Toruniu zawsze gromadziły się tłumy widzów. Hokej jest sportem zespołowym i gra jest nadzwyczaj atrakcyjna.

Młodzież nasza garnie się do hokeja i musimy stwierdzić, że posiadamy wyjątkowo uzdolnionych zawodników, z których po odpowiednim przeszkoleniu, daloby się zebrać bardzo silną reprezentację. Polska przecież przed laty posiadała bardzo silną drużynę, znaną zagranicą.

Jak Henryk Chmielewski wyjeżdżał z Łodzi

Mniej więcej 10 lat temu wyjechał z Łodzi do Ameryki Henryk Chmielewski, podpisując kontrakt na zawodowca.

P. Władysław Lubnar dostarczył nam ostatnią fotografię Chmielewskiego wykonaną w Łodzi w Biurze Podróży do spraw emigracyjnych, mieszczącym się przy ul. 6 Sierpnia nr 3.

Rozmawiamy z p. Wł. Lubnarem. — Chmielewski zgłosił się do naszego biura z prośbą o wyrobienie mu paszportu zagranicznego. Zasadniczo nie wydawaliśmy nikomu do-

kumentów „na rękę”, bo istniał zwyczaj odsyłania ich do Gdyni. Jednak w tym wypadku odstąpiono od zasady i wydaliśmy Chmielewskiemu paszport zagraniczny bezpośrednio. W podwórzu kamienicy, w której mieściło się wspomniane biuro był zakład fotograficzny. Gdy fotograf dowiedział się, że chcemy zrobić pamiątkowe zdjęcie z Chmielewskim natychmiast się zjawił.

— A co mówił Chmielewski przed odjazdem?

— Był bardzo zadowolony, że realizują się jego zamierzenia. Był pew-

ny sukcesów i twierdził, że postara się szybko wrócić do kraju. — Może pamięta pan jeszcze jakiś ciekawy szczegół z ostatnich dni pobytu Chmielewskiego w Łodzi? — Nie myślałem nigdy, że te rzeczy po tylu latach mogą kogoś zainteresować. Przecież z biura naszego nie pozostało ani śladu, a i pamięć nie bardzo mi dopisuje. Byliśmy zadowoleni, że mogliśmy wydać mu bezpłatny paszport, a potem czekaliśmy na wieści z Ameryki o jego sukcesach sportowych. Wiem, że w Łodzi do dziś mieszka siostra Chmielewskiego, która z nim koresponduje.

My też o tym wiemy a także o tym, że Chmielewski tęskni za krajem i że w zeszłym roku miał spędzić w Łodzi w swoim rodzinnym mieście, urlop wypoczynkowy.

Być może, doczekamy się jego przyjazdu w tym roku.

Na fotografii widzimy Chmielewskiego (w środku z paszportem zagranicznym).

Dobre wyniki łyżwiarzy radzieckich

Łyżwiarze radzieccy uzyskali w tym sezonie już szereg doskonałych wyników. Oto najlepsze z nich w poszczególnych konkurencjach:

Bieg na 500 m.: Segiejew — 44,6 sek., 1.500 m. — Proszin — 8:52,7 min., 10.000 m. — Proszin 18:21,8 min.

Spośród kobiet Maria Sisakowa uzyskała na 500 m. czas 51,2 sek.

Dla porównania warto tu przytoczyć wyniki, uzyskane ostatnio przez czołowych łyżwiarzy norweskich.

„Włókniarz” - „Boruta” 11:0

W meczu o mistrz. A klasy hokeja na lodzie, rozegranym w niedzielę w Zgierzu, „Włókniarz” (Zgierz) pokonał wysokocyfrowo tamtejszą „Boruta” 11:0 (2:0, 5:0, 4:0). Bramki zdobyli: Urbański — 3, Mrówczyński — 3, Kamiński — 2, Jędrzejczak — 2 i Szymański — 1.

Wynik uzyskany z „Borutą”, która w latach ub., a nawet jeszcze na początku biegu sezonu była drużyną równorzędną oraz ostatnie sukcesy w noworocznym turnieju włóknarzy i z toruńskim „Pomorzaninem” stwierdzają duże zmiany na korzyść w poziomie gry zawodników „Włókniarza”.

Termin walnego zebrania ŁOZPN

Wyznaczony został już termin walnego dorocznego zebrania ŁOZPN. Zebranie to odbędzie się 26 bm. w sali przy ul. Nowotki 16.

Na porządku dziennym (obok sprawozdań za miniony sezon przewidziany jest wybór nowych władz.

Jak się dowiadujemy obecny Zarząd ma się podać do dymisji, dając w ten sposób możliwość wejścia przedstawicielom poszczególnych pionów patronalnych do nowego zarządu ŁOZPN. Dotychczas bowiem istniał zwyczaj zgodny ze statutem, że wylosowywana była jedynie 1/3 członków zarządu.

Jesteśmy przekonani, że w zarządzie nowoobranym znajdą się ci wszyscy, którzy dotychczas wykazali się wyjątkowo owocną pracą dla dobra piłkarstwa łódzkiego.

Bułgaria zgłosiła swój udział w zawodach o puchar Tatr

Do Zarządu PZN wpłynęło pierwsze oficjalne zgłoszenie zawodników zagranicznych na Międzynarodowe Zawody Narciarskie o Puchar Tatr od Bułgarskiej Federacji Narciarskiej.

Bułgarzy przysyłają do Polski 15 zawodników, którzy wezmą udział we wszystkich konkurencjach, t. zn. w kombinacji alpejskiej, slalomie specjalnym, kombinacji norweskiej i biegu zjazdowym.

ERICH MARIA REMARQUE

ŁUK TRIUMFALNY

Przełożyła Wanda Melcer

Nocą, na moście paryskim Rawik dostrzegł biegącą kobietę. Zachowywała się dziwnie, czyniła wrzaski samobójczy. Rawik zatrzymał dziewczynę i zadał jej kilka pytań, otrzymując na nie niejasne odpowiedzi. Zaniepokojony tym zaproponował dziewczynie wstąpienie do pobliskiego baru...

Rawik wskazał wąskie, słabo oświetlone drzwi do jakiegoś piwnicznego baru. — Wejdzmy, coś jeszcze pewno będzie można dostać.

Było to bistro szoferów. Kilku kierowców siedziało tu w towarzystwie dwóch prostytutek. Szoferzy grali w karty, dziwki piły absynt. Szybkim spojrzeniem otaksowały nowoprzybyłą. Potem odwróciły się obojętnie. Starsza głośno ziewała, druga niedbale zaczęła sobie poprawiać maquillage. W głębi chłopak z obsługi autobusów o twarzy umęczonego szcztura posypał podłogę trocinami i zaczął zamiatać. Rawik usiadł z kobietą przy stoliku koło wejścia: stąd było się łatwiej ulotnić. Nie zdjął palta. — Czego by się pani napiła? — zapytał.

— Nie wiem. Nic.

— Dwa calvados — powiedział Rawik do kelnera który spod kamizelki ukazywał podwinięte rękawy koszuli. — I paczkę Chesterfieldów.

— Nie ma — stwierdził kelner — tylko francuskie

— W takim razie paczkę zielonych Laurens.

— Nie ma i zielonych, tylko niebieskie.

Rawik obrzucił wzrokiem ramię kelnera, na którym wytatlowana była goła kobieta, stąpająca po ob-

łokach. Kelner, idąc za jego wzrokiem, zacisnął pięść, muskuł wyskoczył, goła kobieta lubieżnie zakoiłyła brzuchem.

— Dobrze, niebieskie — powiedział Rawik.

Kelner wyszczerzył zęby. — Może tam została paczka zielonych — powiedział, i odpłynął.

Rawik odprowadził go oczami. Czerwone pantofle — powiedział — i dziewczucha na ramieniu. Służył chyba w tureckiej marynarce.

Kobieta oparła ręce na stole, a zrobiła to w taki sposób, jakby już nigdy więcej nie miała zamiaru ich podnieść. Ręce jej były wypięłgnowane, ale czegoś to dowodziło? Teraz nie dbała o nie. Rawik zauważył, że środkowy paznokiec jej prawej ręki był ułamany, a potem nie oszlifowany, ale po prostu oddarty. Politura gdzieś odpadła.

Kelner przyniósł dwa kieliszki i paczkę papierosów.

— Laurens zielone. Znalazły się.

— Tak też sobie i pomyślałem. Służył pan w marynarce?

— Nie. W cyrku.

— Tym lepiej. — Rawik podsunął kobiecie kieliszek. — Proszę, niech pani pije. To najlepsza rzecz o tej porze. A może wolałaby pani kawę?

— Nie.

— Tylko duszkiem.

Kobieta skinęła głową i wypróżniła kieliszek. Rawik przyjrzał się jej. Miała twarz bez koloru i bez wyrazu. Usta pełne, ale blade, o nieco skażonym konturze. Tylko włosy były bardzo piękne, jasne i połyskliwe. Miała baskijski beret, a pod deszczowym płaszczem granatowy kostium. Dobry krawiec skrajał kiedyś ten kostium, ale wielki, zielony kamień na jej ręku był o wiele za duży, żeby być prawdziwym

— Jeszcze?

Skinęła głową.

Zawołał kelnera. — Jeszcze dwa calvadosy, ale

większe.

— Co większe, kieliszki? I w nich też pewno więcej?

— Tak.

— To będą dwa podwójne calvadosy.

— Zgadł pan.

Zadecydował wypić pośpiesznie i wyjść. Był znużony i bardzo zmęczony. Zwykle w takich wypadkach wykazywał dużo cierpliwości: miał ponad czterdziestkę i życie pełne przygód za sobą. Ale takie sytuacje trafiały się zbyt często. Żył od lat w Paryżu i źle sypiał, oto wszystko.

Kelner przyniósł napitek. Rawik podniósł kieliszek o wonnym, przenikliwym zapachu jabłek i ustawił starannie przed kobietą. — Proszę i to wypić. Niewiele pomoże, ale zawsze zagrzeje. A o cokolwiek tam idzie, niech pani nie bierze tego tak tragicznie. Nic nie trwa długo, co jest bardzo poważne.

Kobieta popatrzyła na niego. Nie piła.

— Naprawdę. Szczególnie nocą. Noc, przesadza.

Kobieta ciągle patrzyła na niego.

— Niech mnie pan nie pociesza.

— Tym lepiej.

Rawik rozejrzał się za kelnerem. Miał dosyć. Znał ten typ. Pewno Rosjanka. Jak tylko gdzieś siada i popija, stają się aroganckie.

— Pani jest Rosjanką? — zapytał.

— Nie.

Rawik zapłacił i powstał, żeby się pożegnać. Tej samej chwili wstała i kobieta, czyniąc to w milczeniu i jakby to się rozumiało samo przez się. Rawik spojrział na nią niepewnie. Doskonale, pomyślał, mogę to i za progiem zrobić.

Znowu zaczęło padać. W drzwiach Rawik stanął. — W którą stronę pani idzie? — Był zupełnie zdecydowany pójść w przeciwną.

— Nie wiem, gdziekolwiek.

— Ale — gdzież pani mieszka?

(d. c. n.)

Wzrost 71 STY. 2814 DZIA: Teodosjusza JUTRO: Sw. Rodziny

WAŻNE TELEFONY: Kom.ariat Miński M. O. 258-00, Pogotowie Ratunkowe Miejskie 104-42

Dyżury aptek: Dzisiejszej nocy dyżurują apteki: Bartoszewskiego (Piotrkowska 95), Czynskiego (Rokicińska 53), Dancerowej (Zgierska 63), Rowińskiej (Koprowskiej 13-15)

Teatry

TEATR W. P. - ul. Jaracza 27 O godz. 19.15 komedia H. Kleista pt.: „Rozbity dzban”. PAŃSTWOWY TEATR POWSZECHNY ul. 11 Listopada 21 O godz. 19.15 „Lew na placu”. TEATR KAMERALNY ul. Dąbskiego 34 W najbliższych dniach premiera komedii-farsy E. Pietrowa „Wyspa pokoleju”.

Muzea Miejskie Sztuki - Wieckowskiego 36 otwarte od 10-17 prócz niedziel i świąt. Prehistoryczne - Plac Wolności Nr 14 czynne codziennie od 10-17 prócz niedziel i świąt. Etnograficzne - Plac Wolności Nr 14 czynne codziennie od 10-17 prócz niedziel i świąt. Muzeum Przyrodnicze w Parku Sienkiewicza czynne od godz. 10-17 prócz niedziel i świąt.

Kino

ADRIA - ul. Marszałka Stalina Nr 1: „Wiosna” (godz. 16, 18, 20, w niedz. 14), doz. dla młodz. BALTYK - ul. Narutowicza Nr 30: „Guramiświli” (godz. 17, 19, 21, w niedz. 15), doz. dla młodz.

Jeszcze wielu analfabetów w województwie łódzkim 75% nie „ujawnia się”

Pomimo, że walkę z analfabetyzmem prowadzi w Łodzi i województwie coraz więcej instytucji, a Związki Zawodowe zorganizowały już kursy czytania i pisań aż w 43 fabrykach, problem likwidacji analfabetyzmu posuwa się jeszcze zbyt wolnym tempem.

Zwłaszcza na poważne trudności napotyka się w miastach prowincjonalnych. Jak wykazuje statystyka, w województwie łódzkim (poza Łódź) jest wiele tys. analfabetów; dotychczas zaś wyraziło chęć uczenia się (rejestracja trwa od 2 lat) zaledwie 46.088. Czym należy tłumaczyć tę nieuzasadnioną niechęć analfabetów do nauki.

Bez wątpienia dużo przyczynia się do tego smutnego objawu niski jeszcze ogólny poziom kulturalny kraju. Nie bez znaczenia jednak jest również trudny do przezwyciężenia fałszywy wstyd analfabetów, który powstrzymuje ich przed przynajmniej tym „niepiśmiennością”.

Nad tymi problemami obradowała ostatnio Wojewódzka Rada Społeczna do zwalczania analfabetyzmu.

Postanowiono m. in. poza rejestracją analfabetów wzmocnić akcję uświadamiania jak najszerzych mas o konieczności walki z analfabetyzmem.

Ponadto celem usprawnienia walki z analfabetyzmem w całym województwie ma się odbyć w Łodzi wojewódzka konferencja gminnych i powiatowych działaczy Rady Społecznej do Zwalczania Analfabetyzmu. W związku zaś z brakiem nauczycieli mają być zaangażowani na wykładów kursów czytania i pisań ludzie również spoza grona nauczycielskiego. (jb)

Więzienie i zakład dla niepoprawnych Skazanie członków bandy „Złotej Rączki”

Wczoraj został ogłoszony w Sądzie Okręgowym w Łodzi wyrok na członków bandy „Złotej Rączki”. Sąd skazał Chaima Slepionę na 3 lata, Rajzję Slepionę na 5 lat, Amelię Winiarek na 6 lat, Wacława Klema na 6 lat i Franciszkę Paź na 2 lata więzienia. Sąd biorąc pod uwagę fakt, że Paź (jak to wynikało z przewodu sądowego) nie była notoryczną złodziejką, karę jej darował.

Hanna Klem i Jackowski też zostali uniewinnieni. Ponadto Sąd postanowił, że Slepioniowie po odbyciu kary zostaną umieszczeni w zakładzie dla niepoprawnych. Mienie ich, pochodzące z kradzieży zostało skonfiskowane na rzecz Skarbu Państwa. (w)

WTOREK, 11 STYCZNIA 1949 r.

11.40 Kronika polityczna gospodarcza Czechosłowacji. 11.57 Sygnał czasu i Hej nał. 12.04 Wiadomości południowe. 12.20 „Melodie ludowe” - gra Zespół T. We solowoskiego. 12.45 Audycja dla wsi. 12.55 Pog. inż. F. Baykowskiego pt. „Zabezpieczenie magazynów przed wolkami zhożo wym i innymi szkodnikami”. 13.05 Przerwa. 14.30 Z dzisiejszej prasy. 14.35 Muzyka oporona z płyt. 14.55 Komunikaty. 15.05 Kwadrans lekkich utworów skrzypcowych z płyt. 15.20 Pogadanka aktualna. 15.30 „Opowiem ci bajeczkę” - audycja słowno muzyczna dla dzieci. 15.50 Muzyka popularna. 16.00 Dziennik. 16.30 Pieśni i tańce Lubelszczyzny - audycja słowno muzyczna dla młodzieży. 16.55 Przegład wydawn. oświat. 17.00 Koncert rozrywk. w wyk. Ork. Rozgł. Bydgoskiej. 17.40 Skrzynka Radiowa P. K. O. 17.50 „Słota i szybkość” - pog. 18.00 Lekcja języka rosyjskiego. 18.15 Z twórczości W. A. Mozarta. 18.50 „W 7 rocznicę powstania PPR.” - pog. 19.00 Koncert Krak. Ork. P. R. 19.40 „Wszelchnia Radiowa”. 20.00 Dziennik. 20.45 Rezerwa dziennika. 21.00 Konc. symf. w wyk. Wielk. Ork. Symf. P. R. p/d W. Rowieckiego. 21.00 „Mozajka muzyczna”. Wyk.: T. Czajkowska i H. Rostworowski - piosenki, Z. Hodor - skrzypce, M. Klecki - akordeon, F. Leszczyńska - fortepian. 22.45 Konc. życzeń. 22.58 Omów. progr. lok. na jutro. 23.00 Ost. wiad. - 23.10 Muz. tan. 23.20 Program na jutro. 23.30 Zak. aud. i Hymn.

Realizacja bonów tłuszczowych w II dekadzie

Wydawanie skłony na bony tłuszczowe kat. PR odcinek 2 odbywać się będzie codziennie od dnia 11 do dnia 20 bm.

Obrót mięsem, przetworami mięsnymi oraz słoniną poza zaopatrzeniem bonowym jest nadal w dniach beznamiętnych zabroniony.

C. T. zwiększa dostawy

Wszystkie Składnice, Hurtownie Wojewódzkie i Podhurtownie rejonowe Centrali Tekstylnej pracują obecnie do godz. 18. Przedłużenie czasu sprzedaży ma na celu umożliwienie wszystkim sklepom detalicznym swobodnego zaopatrywania się w towary włókiennicze.

Zebrania i odczyty

DZIAŚ: - W lokalu przy ul. Południowej 11. o godz. 17 zebranie I i II sekretarzy kół Dzielnic Staromiejskiej. - W lokalu przy ul. Zgierskiej 71. od godz. 9-18 rejestracja do PZPR członków dzielnicy Bałuty b. PFS.

Z ukosa Hitler barani

Gdy usiadłem przedwczoraj przy stoliku pewnej łódzkiej restauracji, bardzo się ucieszyłem. Oczywiście nie dlatego, że usiadłem, ale dlatego, że przeczytałem jadłospis, albo, jeśli kto woli, menu.

— Strogonow cielęcy kartofle puré — stało tam, jak byk, a wlaściwie, jak cielę. Po przeczytaniu prawej strony jadłospisu (gdzie, jak wiadomo, są ceny) mina mi wprawdzie trochę zrzęda. A to dlatego, że kierownictwo owej (zresztą pierwszorzędnej) restauracji popuściło sobie tam trochę wodze fantazji.

Idąc za przykładem kierownictwa i ja oddałem się marzeniom fantazyjnym, jadąc po linii cielęcego Strogonoffa.

Pottawa, która powinna zwać się zwykłą pieczeńką cielęcą zmieniła miano, bo jakiś smakosz kucharzowi w nieco oddmienny sposób. Poza p. Strogonoffem istnieli jeszcze inni panowie, urnieśmiertelnieni w sztuce kulinarnej. Jednym z nich był sławny admirał Nelson; zrazy jego imienia do dziś figurują w spisach wielu restauracji.

Niewątpliwie inni nieżyjący już dzisiaj politycy ostatniej doby wymyślił również jakieś potrawy. Przypuszczam, że taki Frank, Goering czy nawet Hitler mieli swoje ulubione dania. Możliwe, że ich wielbicieli dania te nazwą ich imieniem. Np.: Frank kurzy w sosie Goeringa. Albo: Hitler barani z brukselką.

Tylko nie wiem, jak będą mogli przekonać coś takiego... K. E.

Humor Strach

— Cóżże taki wystraszony, Antos? — Bo książd dzisiaj mówię, że ja z prochu powstałem. — No to co? — Boję się, żebym nie wystrzelił.

Obwieszczenie o licytacji W myśl art. 25 dekretu z dnia 28 stycznia 1947 roku Dz. U. R. P. Nr 21 poz 84 - I Urząd Skarbowy podaje do ogólnej wiadomości, że odbędzie się sprzedaż z licytacji w porządku publicznym w dniu 14 stycznia 1949 r. o godzinie 10-15 w lokalu firmy „Crażyna” przy ul. Piotrkowskiej 69.

ZARZĄD MIEJSKI W ŁĘCZYCU ogłosza KONKURS na stanowisko TECHNIKA MIEJSKIEGO (kierownika Referatu Spraw Techn. i Majatkowych). Do stanowiska tego przywiązana jest VII grupa płacy pracowników samorządowych wraz ze wszystkimi dodatkami. Mieszkanie zapewnione. Wymagane kwalifikacje: Wykształcenie co najmniej średnie techniczne i 1-roczną praktykę w samorządzie. Posada do objęcia od zaraz. Podania wraz z życiorysem i uwierzytelnionymi odpisami świadectw szkolnych i z dotychczasowej pracy, należy składać w biurze Zarządu Miejskiego w Łęczycy. (K. 762) Burmistrz: Zygmunt Larkowski.

Ogłoszenie pierwsze Likwidator Spółki pod firmą Zakład Cukierniczy „Paryżanka” Sp. z o. o. Łódź, ul. Andrzejka 34 zawiadamia, że z dniem 31 grudnia 1948 roku spółka powyższa została postawiona w stan likwidacji. Wzywa się wierzycieli do zgłaszania swoich należności, w ciągu 3 miesięcy od daty trzeciego ogłoszenia. (413 p)

Centrala Handlowa Przemysłu Chemicznego Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione EKSPozytura REJONOWA w ŁODZI, ŻWIRKI 11/13 poszukuje od zaraz: Kierownika magazynu farmaceutycznego Podania z życiorysem kierować do oddziału Personalnego w godz. urzędowych. (K. 756)

GDAŃSKI URZĄD MORSKI zakupi natychmiast: 1) 1 silnik elektryczny 3 fazowy asynchroniczny nap. 220/380 V 50 okr./s moc o. 65 KW 1440 obr./m z wirnikiem zamontowanym na łapach z normalnym końcem wału, wysokość od podstawy do środka wału 88 mm. Budowa całkowicie zanurzona z chłodzeniem powierzchniowo-żebrowym. 2) 1 silnik elektryczny 3 fazowy asynchroniczny napięcie 220/380 V 50 okr./s moc 0,25 KW 720 obr./min. z wirnikiem zamontowanym na łapach z normalnym końcem wału. Budowa okapturzona. 3) Oprawy wewnętrzne żelazne z reflektorem blaszonym gazoszczelnym do zawieszania ze szkiełm przezroczystym z siatką, szeroko strumienne, do żarówek 200 W. E. 27 średnica reflektora 400 mm - sztuk 245. 4) Jak wyżej lecz do żarówek 500 W. E. 40 średnica reflektora 500 mm - sztuk 130. 5) Pakunek planitowy w płycie grubości 3-5 mm 1 m². Oferty należy kierować pod adresem: Gdański Urząd Morski - Wydział Zaopatrzenia, Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Morska 22. (K. 754)

ZGUBY I UNIEWAZNIENIA ZGUBIONO książeczkę Ubezpieczalni Społecznej Karska Apolonia, Kalska 17. m. 4. (102 g) SKRADZIONO legitymację Związków Zaw. na nazwisko Helena Gogolewska. (390 p) ZGINĘŁA wilczyca jasna. Odprowadzić nagroda 5 tyś. złotych. Zablińskie, Kryniewka 9. (388 p) ZGUBIONO legitymację szkolną „Zwierzki” 11 ul. Włocławski, Włocławek. Wydana przez PSTP. (398 p) ZGUBIONO książeczkę Ubezpieczalni na nazwisko Grzelak Antonina. (k 708) ZGUBIONO książeczkę Ubezpieczalni na nazwisko Pleciuna Czesława. (k 709) ZA zwrot zagubionych dokumentów 5.000 zł nagrody. Szubiński Janusz, tel. 257-62, Piotrkowska nr 68. (k 710) ZGINAŁ ples mieszaniec wilk-dog brązowy w kagańcu rejestr. 6913. Odprowadzić za wynagrodzeniem Srebrzyńska 97-20. (k 714) ZGUBIONO legitymację szkolną na nazwisko Brzozowski Karol. (k 725) PRZYBŁAKAŁ się wilk (suka) w kagańcu. Odebrać za zwrotem kosztów tel. 161-90, Stasiak, od godz. 9-15. (427 p) ZGUBIONO legitymację Ubezpieczalni Społecznej na nazwisko Szakowska Barbara, Killińskiego nr 44. (424 p) ZGUBIONO legitymację Związkową. Przepióra Adam. Dowborczyków 10. (415 p) ZGUBIONO kartę rejestracyjną RUK - Łódź. Nazwisko Władysław Paclik. Przetwórcza 73. (412 p) ZGUBIONO kartę rejestracyjną RUK - Łódź i kartę z komisji, leg. tramwajowa, umowę z chem. palcówką. Nazwisko Stanisław Katuszy, Piotrkowska 114. (400 p) ZGUBIONO 1 leg. tramwajowe. Nazwisko Władysław Pawłowski, Rokicińska 145. (438 p) ZGINĘŁA karta rejestracyjna wydana przez pierwszy Urząd Skarbowy. Nazwisko Stefania Lefik, Łódź, Pogonowskiego 68. (389 p) ZGUBIONO kartę rejestracyjną RUK - Łódź, dowód osobisty. Nazwisko Antoni Ławniczak, Tużyńska 143. (408 p) UNIEWAZNIENIA się z dnem 22 grudnia 48r. skradziony stempel: Sprzedaż Art. Żelaznych Gospod. i Technicznych „Ferrum”, Pablińskie, Zamkowa 22. (409 p) ZGUBIONO książeczkę Ubezpieczalni Maculewicz Maria, Żytnia 15. (k 700) ZGUBIONO potwierdzenie odbioru wyd. przez Zw. Kupców. Nazwisko Piotr Sileczak, Łódź, Piaseczna 16. (497 p) ZGUBIONO legitymację szkolną na nazwisko Brzozowski Karol. (k 725) PRZYBŁAKAŁ się wilk (suka) w kagańcu. Odebrać za zwrotem kosztów tel. 161-90, Stasiak, od godz. 9-15. (427 p) ZGUBIONO legitymację Ubezpieczalni Społecznej na nazwisko Szakowska Barbara, Killińskiego nr 44. (424 p) ZGUBIONO legitymację Związkową. Przepióra Adam. Dowborczyków 10. (415 p) ZGUBIONO kartę rejestracyjną RUK - Łódź. Nazwisko Władysław Paclik. Przetwórcza 73. (412 p) ZGUBIONO dwie decyzje emerytalne, książeczkę Ubezpieczalni, legitymację tramwajową, kartę repatriacyjną, legitymację ZUSU. Szkałej Marianna. (k 731) ZGUBIONO legitymację tramwajową (grudzień) na nazwisko Wajdeman Stefania. (k 730) ZGUBIONO dowód osobisty wydany w strefie angielskiej, odcinek zameldowania. Ostaszewski Zygmunt. (k 728) SKRADZIONO legitymację tramwajową serii A i B Paweła Stefan, Gdańska 18. (391 p) ZGUBIONO 2 leg. tramwajowe, decyzje mieszkaniową, kartę rozpoznawczą i 1 bonusowy. Nazwisko Edward Kamiński, Kościelna 4 i 4 bonusowy tramwajowe na Stanisław Makowski, zam. Kośc. eina nr 4. (445 p) SKRADZIONO legitymację uczniowską Wachowska Barbara, Łódź, Plac Reymonta 5/6. (442 p) ZGUBIONO kartę ewakuacyjną, wydaną w Włocławku. Nazwisko Jan Jezierski. (446 p) ZGUBIONO legitymację Ubezpieczalni Społecznej. Nazwisko Osiewala Antoni Łódź, Ogłana 9. (447 p)

ZGUBIONO kartę rejestracyjną RUK - Kielce dowód osobisty. Adamczyk Feliks, Ludwinów pow. Opoczno. (k 717) ZGUBIONO książeczkę Ubezpieczalni na nazwisko Będzik Józef. (k 723) ZGUBIONO kartę rejestracyjną RUK - Skieniewice, Wojtyłkiński Henryk, Rynek 4. (k 722) ZGUBIONO legitymację szkolną na nazwisko Brzozowski Karol. (k 725) PRZYBŁAKAŁ się wilk (suka) w kagańcu. Odebrać za zwrotem kosztów tel. 161-90, Stasiak, od godz. 9-15. (427 p) ZGUBIONO legitymację Ubezpieczalni Społecznej na nazwisko Szakowska Barbara, Killińskiego nr 44. (424 p) ZGUBIONO legitymację Związkową. Przepióra Adam. Dowborczyków 10. (415 p) ZGUBIONO kartę rejestracyjną RUK - Łódź. Nazwisko Władysław Paclik. Przetwórcza 73. (412 p) ZGUBIONO dwie decyzje emerytalne, książeczkę Ubezpieczalni, legitymację tramwajową, kartę repatriacyjną, legitymację ZUSU. Szkałej Marianna. (k 731) ZGUBIONO legitymację tramwajową (grudzień) na nazwisko Wajdeman Stefania. (k 730) ZGUBIONO dowód osobisty wydany w strefie angielskiej, odcinek zameldowania. Ostaszewski Zygmunt. (k 728) SKRADZIONO legitymację tramwajową serii A i B Paweła Stefan, Gdańska 18. (391 p) ZGUBIONO 2 leg. tramwajowe, decyzje mieszkaniową, kartę rozpoznawczą i 1 bonusowy. Nazwisko Edward Kamiński, Kościelna 4 i 4 bonusowy tramwajowe na Stanisław Makowski, zam. Kośc. eina nr 4. (445 p) SKRADZIONO legitymację uczniowską Wachowska Barbara, Łódź, Plac Reymonta 5/6. (442 p) ZGUBIONO kartę ewakuacyjną, wydaną w Włocławku. Nazwisko Jan Jezierski. (446 p) ZGUBIONO legitymację Ubezpieczalni Społecznej. Nazwisko Osiewala Antoni Łódź, Ogłana 9. (447 p)

LEKARZE

Dr. REICHER — specjalista wenerologiczne choroby, piciowe (zaburzenia). Południowa 25, druga siołna wieczorem. (k 119)

Dr. TEMPSKI — specjalista, wenerologiczne choroby, moczopłucowe Piotrkowska Nr. 114. (k 118)

Dr. MIRSKI — akuszeria, choroby kobiece — Piotrkowska 14, telefon Nr. 297-28. (k 118)

Dr. SIENKO — specjalista skórno-wenerologiczne 13-14 16-18, Klinickiego 432. (k 92)

LECZNICA Spółdzielnia Lekarzy Specjalistów Porady, zastrzyki, dentystryka Analizy, Piotrkowska nr. 3. (k 97)

Dr. ROZYCKI — specjalista chorób kobiecych akuszeria, — Przyjmuje 2-6, Piotrkowska 33. (k 44)

Dr. MAJEWSKI — choroby kobiece, wewnętrzne, Legionów 1/3, m. 1, Telefon 216-82. (k 113)

Dr. ZAURMAN — specjalista: choroby wenerologiczne 8-10, 5-7, Narutowicza 2. (k 45)

Dr. KUDREWICZ — specjalista: wenerologiczne, skórne, 8-9, 4-6, Piotrkowska 106. (k 314)

Dr. PROCHACKI, wenerologiczne skórne, 12-2, 4-6 Legionów 17. (359 p)

Dr. HORECKI choroby żołądka, kiszki, wątroby, Narutowicza 35, tel. 206-89. (k 133)

Dr. PIETRASZKIEWICZ — specjalista chorób uszu, nosa, gardła, 11-12, 15-16 Sienkiewicza 63. (k 121)

Dr. MARKIEWICZ GUSTAW wenerologiczne, skórne — ul. Piotrkowska nr 109/6, tel. 138-52. (k 77)

Dr. VOGEL — specjalista chorób kobiecych, akuszeria, Narutowicza Nr. 4, telefon 260-92. (k 120)

LEKARZE DENTYSTY

LEKARZ - dentysta IZOSIMOWA wznioła przyjeżdża, 17-20, Al. Kościuszki 13-7, front II piętro. (gd)

LECZ. ZEBÓW oraz nowoczesna pracownia zębów sztucznych — ul. Piotrkowska 8. (k 47)

DENTYSTA Wodnicki Stanisław Specjalność: Korony, mostki, porcelanowe — Andrzeja 11, Telefon nr 154-12. (k 46)

GABINET dentystyczny Mieczysława Tuchołty — dawniej Franciszkańska 30, obecnie Piotrkowska 25/31, tel. 260-13. (k 411)

LEKARZ stomatolog Stadnicki Jerzy powołał. Przyjmuje 18-18, Piotrkowska 164, tel. 159-95. (k 764)

KUPNO I SPRZEDAŻ

ZANI kupisz bryczesy gdzie indziej, obejrzyj u Wojciechowskiego, Piotrkowska 59, poproczna oficyna. (k 621)

KOZUCHY długie szoferskie, kozuski dziecięce, damskie, białe, oraz reperacja. Pracownia kożuchów. Łódź, Nowotki 33. (k 502)

KOCIOŁ parowy niskopiętny 2,5 m. kw. powierzchni ogrzewalnej oraz tokarnię półtorametrową sprzedamy. Suprema, Jaracza 40, tel. 107-76. (k 66)

MASZYNY do pisania (długopiskowe), liczenia i szycia. Naprawy — kupno, sprzedaż. Suprema, Południowa 3. (k 87)

PRZEDZIA wełniana maszynowa kupuje w każdej ilości, płacę najwyższe ceny. Kraków, Pedzichów 11/3. (k 511)

SPRZEDAĆ — kupię dom, wille, plac gospodarstwa — można szybko, nalkorzystnie przez Biuro Pośrednictwa, Plac Wolności 6-4, godz. od 11-13 i 16-18. Tel. 140-48. (k 559)

SAMOCHOŁ Opel Super idealny stan sprzedam. Wodna 1-4 od 13-14. (392 p)

FOTOAPARATY, mikroskopy, projektor kinowe 16 mm, sztopery, kompas itp. kupuje Jan Pajdak i S-ka, Łódź, Piotrkowska 83. (k 475)

RADIOAPARATY, fotoaparaty, kinoaparaty, telefony, motorki, każda radiowa lampę różne przyrządy i narzędzia kupuje — sprzedaje — zamieniam, Głanska 17 — Książnik tel. 260-55. (k 149)

KUPUJE bismowe, tchórzne, kuny narko, błamy wszelkie inne skórki futrowe. Łódź, Piotrkowska nr 36, Bryczkowska, tel. 256-46. (135000 p)

STAYER 200 motor, dyferencjał oraz części do Dentza 4, sprzedam Piotrków Tryb., tel. 1548. (176 s)

SPRZEDAM projektor kinowy Debrze 16 dźwiękowy. Tel. 100-32. (372 p)

POPULARNY SKŁAD MEBLI

S. GABAŁA

PROCHNIKA I (Zawadzka), Najtańsze źródło zakupu mebli. SYPIALNIE, stołowe, gabinetowe, meble biurowe, TAPCZANY, leniwce i pojedyncze MEBLE. (k 525)

MOTOR ze skrzynią biegów Bluck ósemką sprzedam, Wodna 1-4. (393 p)

PRACOWNIA kożuszków — poleca kożuski zakopiańskie, kożuchy długie oraz czapki dziecięce, przyjmuje wszelkie zamówienia i reperacje. Łódź, Jaracza 13. (k 712)

KUPIE cegłę z rozbiórki, lub budynek do rozbiórki. Tel. 164-11. (k 713)

KORZYSTNIE sprzedaż — tanio kupisz używane meble F-ma Sienkiewicza 3. Okazyjnie syplianka. (k 718)

SPRZEDAM kredens stołowy. Tel. 186-87 godz. 4-7 popoł. (k 719)

ZNANY przedwojenny ZAKŁAD TAPICERSKO-MEBLOWY

Tadeusza Pawełczyka — obecnie KILINSKIEGO 145, tel. 155-31 poleca: Tapczany, fotele oraz meble nowe i używane. Kupno — zamiana. (k 564)

WYDZIERZAWIMY — odstąpimy tkalnie ręczną na chodzie, trzy krosna — Centrum, Lokal 70 m kw. Władomości Wytównia Trykozaj, Piotrkowska 41, godz. 10-13. (k 723)

KUPIE suwak obliczeniowy, elektryczny. Oferty bez zobowiązania pod „Elektro”. (426 p)

SPRZEDAM 1/2 domu w śródmieściu właściciel. Dziennik. Oferty bez zobowiązania (2.000.000). (417 p)

GALANTERIE dziecięca, damska, robotki wózekowe, angore, nabede — Legionów i róg Piotrkowskiej sklep z wózekką. (396 p)

WĘLNĘ OWCZĄ

SKUPUJEMY w każdej ilości „POMORSKIE RUNO” ŁÓDŹ — NOWOMIEJSKA Nr 3 (w podwórzu, sklep 38) (K 1079)

KUPIE okazjynie komplet mebli, szafę uniwersalną, stół, krzesła i biurko w pierwszorzędny stanie ze szlachetnego drewna. Zgłoszenia bez zobowiązania. Dziennik Łódzki pod „Władysław”. (405 p)

WEZME w dzierżawę gospodarstwo rolne do 40 ha (konieczne budynki gospodarcze). Oferty bez zobowiązania sub. „Dzierżawa” Dziennik, Łódź, Piotrkowska 96. (406 p)

SPRZEDAM lub zamienię samochód ciężarowy Citroen 5 tonnowy rok 1942 prawie nowy samochód Mercedes 170 V limuzyna 4 drzwiowa, Kraków Kalwaryjska 18/4, Franciszek Toecek. (k 761)

KUPIE filmy do wyświetlania 16 mm i 8 mm treści rozrywkowej. Łódź, Piotrkowska 166, F-ma „Radiotechnika”. (435 p)

SKUPUJE wełne owcza i skórki futerkowe. Rzgowska 185.

SPRZEDAM zaraz samochód Opel-Kadet 4 drzwiowy części zapasowe nowy. Czarna taksówka tel. nr 297-02. Hładowski. (k 733)

DO sprzedania biurko, biblioteka oszklona, stół okrągły gabinetowy, 4 krzesła, meble dębowe czarne, Kallisz, Żeromskiego 37, Graberski, Wiadomość Łódź, Narutowicza 79c m. 2. (434 p)

SPRZEDAM overlock trzynitkowy „Singer”, Julianowska 3 po 18. (429 p)

DO sprzedania pła motorowa na benzynę, nadająca się do wyřabu lasu i kłocowania. Wiadomość, Łódź, Abramowskię 39, m. 17. (449 p)

PEDAL drukarski i gilotyna 70 cm do sprzedania. Wiadomość tel. 183-92. (441 p)

SPRZEDAM gospodarstwo 30 ha pod Ozorkowem całe lub część oraz dom z placem frontowym w Łódzi. Zgłoszenia bez zobowiązania pod „Okazyjnie”. (440 p)

ZAOFIAROWANIE PRACY

POTRZEBNY wozy z znajomością elektrotechniki w Zakładzie Uniwersyteckim. Zgłoszenia Kierownik Zakładu, Lindleya 3, II piętro godz. 11-13. (104 g)

BIURALISTKA z praktyką handlową potrzebna. Sklep „Metro”, Żeromskiego 12. (k 716)

POTRZEBNA starsza pomocnica domowa Al. 1 Maja 49, m. 16. (k 715)

FABRYKA KINOTECHNICZNA

zaangażuje natychmiast pracowników na stanowiska:

1. Kierownika Biura Przyrządów i Narzędzi,
2. Konstruktorów na narzędzia i przyrządy,
3. Konstruktorów do Biura Konstrukcyjnego,
4. Kontrolerów technicznych,
5. Kalkulatora warsztatowego,
6. Maszynistkę ze znajomością biurowości,
7. Księgę.

Podana wraz z życiorysami przyjmuje Biuro Pracy ul. M. Nowotki 41, w godz. 9-12. (K. 638)

Hej, czy się kręcą...

Mąż odjeżdża na podróż. Żona płacze wielce rozżalona.

Bo odmówił jej uparcie „Smatki” na tych Łez otarcie.

POTRZEBNA pomoc domowa uczciwa, czysta, referencje, Wschodnia 51, m. 2. (k 720)

POTRZEBNA natychmiast wykwalifikowana pielęgniarka do niemowlęcia. Referencje komiesznie, Gdańska 33, m. 3. (k 721)

WYCHOWAWCZYNI do 3-ga dziecła potrzebna. Sienkiewicza 4, m. 6. (421 p)

POTRZEBNA pomocnica domowa i dziewczynka do zakładu Zwirki nr 20 (zakład fryzjerski). (428 p)

POTRZEBNA wykwalifikowana szpalka na jedwab i bawełnę. Zgłoszenia Lokatorska 18. (425 p)

POTRZEBNA panienka do pomocy buchalterowi. Legionów 48-31. Zgłoszenia 17-19. (432 p)

POTRZEBNA pomocnica domowa. Legionów 48, m. 31. (431 p)

KSIĘGOWY bilansista samodzielny rutynowany fachowiec do prowadzenia referatu księgowości — potrzebny do dużej instytucji, na dobrych warunkach płacy. Zgłoszenia bez zobowiązania z życiorysem, referencjami pod „Bilansista”. (423 p)

POTRZEBNA jest wykwalifikowana bukcieclarka. Tel. 256-87. (418 p)

POTRZEBNA pomocnica domowa z umiejętnością gotowania. Referencje, 6 Sierpnia 29-12. (414 p)

POTRZEBNA młoda sprzątaczką do gabinetu lekarskiego na godziny. Zgłoszenia Aleksa Kościuszki 32, m. 6 popołudniu. (420 p)

INTELLIGENTNA panienka na 3 godzinny dziennie, potrzebna do dziecł. Pl. Wolności 3-4. (k 723)

POTRZEBNA szwaczka na bieliznę męską, Piotrkowska 204, m. 6. Zgłoszenia bez zobowiązania. (k 727)

GOSPODIA z umiejętnością dobrego gotowania — potrzebna. Julianów — Malwowa 5. Tel. 166-68. (439 p)

POSZUKIWANIE PRACY

KIEROWNICZKA HANDLOWA — znanej wytwórni materiałów piśmiennych z dokładną znajomością krajowego rynku zbytu, zmiany posadę, lub przyjmie poważnie przedstawicielstwo. — Zgłoszenia Wspólnota Kraków, Plac Wszystkich Świętych 8, dla „14”. (k 589)

RUTYNOWANY księgowy bilansista przyjmie pracę od godz. 16. Oferty bez zobowiązania sub „Rutynowany”. (395 p)

KIEROWNIK handlowo-administracyjny z wieloletnią praktyką w branży chemicznej zmiany posadę. Łask. propozycje pod „Pewność” do Adm. nln. pisma. (376 s)

MŁYNAKZ wykwalifikowany poszukuje pracy, pożądana mieszkanie. Oferty „Młynarz”. (194 s)

MŁODA studentka przyjmie pracę biurową godz. popołudniową. Oferty kierować pod „Młoda studentka”. „Prasa”, Piotrkowska 55. (k 734)

NAUKA I WYCHOWANIE

KURSY Administracyjno-Handlowe, Piotrkowska 125, przyjmują zapisy na nowe kursy. Sekretariat czynny godz. 17-19. (k 626)

ZGŁOSZENIA NA KURSY administracyjno-handlowe, księgowości kupieckiej i przebiekowej, bilansowania i analizy, finansowej, maszynopisania, stenografii oraz angielskiego, przyjmuje sekretariat Rocznej Szkoły Przemysłowców I.P.R. Andrzeja Struga 4, tel. 217-10. (k 310)

ZAPISY na 3 miesięczny Kurs Kropki i Modelowania, Łódź, Piotrkowska 89. (k 68)

POSZUKUJE korepetytora z przedmiotu matematyki i geometrii. Jaracza 39-65. (416 p)

KWALIFIKACJE fachowe zdobędzie ucąc się w Państwowym Technicum Korespondencyjnym dla Handlowców. Kursy listowne techniki handlu państwowego i społecznego (krajowego, zagranicznego), specjalizacja: ekonomia, księgowość, prawoznawstwo, biurowość, stenografia itp. Zgłoszenia pisemne: PTK — dla Handlowców, Warszawa, Sienna 16 (Załączyć znaczek na odpowiedź). (k 765)

POWAŻNA fabryka metalowa zatrudni natychmiast: inżynierów i techników — mechańków, oraz kontystę do księgowości finansowej. Zgłoszenia proszę kierować do „Dziennika Łódzkiego” bez zobowiązania pod „Technik”. (k 757)

POSZUKUJE się wykwalifikowanych kroyczych oraz szwaczek — chętniejszki do rękawiczek jedwabnych. 11 Listopada 22/5. (k 739)

GOSPODIE samodzielną przyjmie zaraz. Warunki dobre. Bezdzieln. Wiadomość Sklep Obuwia, Piotrkowska 66. (k 737)

ZAKŁAD rymarsko galanteryjny przyjmie dobre siły do robót itp. oraz wykwalifikowaną na kierownictwo. Wynagrodzenie pierwszo-rzędne. Warszawa, Nowy Świat 38. (k 759)

DYPLOMOWANA

nauczycielka udziela lekcji gry fortepianowej. Próchnika 23-28, parter. (pd)

PERFUMERIA — używane nozoczesne z towarami — punkt dobry do odstąpienia. Telefon nr 145-79. (361 p)

POSZUKUJEMY sześcioletniej 100-200 m. Centrum, Zgłoszenie tel. 363-49. (197 s)

ZAMIENIĘ pokój z kuchnią słodczną z wygodami, na łóżku jeden większy. Oferty pod „Słodczność”. (192 s)

POSZUKUJE garażu okolic Gdańska 105 i Łajza. Kupię garaż składany, blaszany, tel. 254-16. (k 714)

URZĘDNICZKA poszukuje pokoju niekrepującego z wygodami, cena obojętna. Oferty pod „220”. (k 724)

POSZUKUJE pokoju sublokatorskiego w Łodzi lub okolicach dojazdowych. Oferty „Urzędniczka”. (411 p)

LOKAL gastronomiczny z urządzeniem 2 pokoje z kuchnią do odpłatnie lub zamienie na prywatne mieszkanie. Oferty bez zobowiązania „W punkcie”. (196 s)

WSPÓLNY pokój ze studentką dla kulturalnej Pani. Oferty bez zobowiązania „Solidna”, Piotrkowska 36. (448 p)

STUDENT UE poszukuje pokoju sublokatorskiego. Tel. 230-37. (444 p)

MALZENSTWO bezdzienne poszukuje pokoju sublokatorskiego. — Cena obojętna. Kierownik fabryki chałwy i czekolady Kokikimakis Strzelewo Kaniowskich 41. Tel. nr 210-36. (506 p)

ZAMIENIĘ i pokój kuchnia centrum Katowice na podobne Łódź lub większe za dopłatą. Zimerman, Strzelewo Kaniowskich 41. Tel. 210-36. (507 p)

ROZNE

ZAPAMIĘTAJ FOTOAUTOMAT! Narutowicza 5 — najtańsze najszybsze zdjęcia legitymacyjne. (k 43)

ELEKTRYCZNE podnoszenie oczek. Artystyczne cerowanie ubiórów. Szpólnowa, Piotrkowska 36. (k 124)

PARYŻANKA, artystyczna cerownia wszelkiej garderoby, kilianów, Śródmiejska 8/5. (k 509)

ZA obelge skierowana pracownik ob. Malangiewicz Zofia ze Strykowa — przepraszam, Józef Czekalik (sierżant). (k 735)

BEYCZESY specjalnie wykonane Krawiec z Warszawy, Piotrkowska 176-12. (k 732)

WARSZAWSKA CEROWNIA

Z. Mierzejewski i S-ka
PIOTRKOWSKA 117 Tel. 168-77

CERUJE garderobe ODNAWIA KRAWATY. (k 42)

BIURO OGŁOSZEŃ

Spółdzielnia Wydawnicza „CZYTELNIK”
ZALATWIA ZŁECENIA SZYBKO I SPRAWNIE.

Punkty przyjmowania ogłoszeń:
PIOTRKOWSKA 96, Sklep Pomocy Szkolnej, PIOTRKOWSKA 53, Księgarnia „Czytelnik” PL. NIEPODLEGŁOŚCI (Hala (Rozdzielnia Gazet), PIOTRKOWSKA 198, (Rozdzielnia Gazet), PLAC WOLNOŚCI 6, (Rozdzielnia Gazet).

Więcznie pióra
SPRZEDAŻ—KUPNO—Wszelkie NAPRAWY solidnie — szybko w Sklepie Pomocy Szkolnych ŁÓDŹ, ul. PIOTRKOWSKA 96. (k 53)

PLAN „SW” Z AGINĄŁ (42)

Agapit nie był na tyle natwmy, żeby bez zaszerezeń ufać autorowi listu. Wyszedeł tedy z domu razem z Henrykiem kazał mu udać się do obozu hauczny oraz do sotyasa, Harce-rze powinną pójść śledzić Agapita i w razie czego przyić mu z pomocą. Agapit miał zna-czyć dobrze, zrywając na zimne ziarnka gro-chu

Punktualnie o godz. 16 znalazł się Agapit obok starego wadnika. Rozzejrział się wokoło i ujrzał zbliżającą się kobietę monstrualnej wprost brzydoty.

— Gdzież już widziałem tę twarz — prze-mknęło Agapitowi przez mózg.

— Witam pana, panie Agapicie — odezwiała się maskarą skrzeczającym głosem,

— Gdzie jest panna Klara? — wykrzyknął Agapit. — Proszę tylko mówić prawdę!

— Zaraz pana do niej zaprowadzę. N euh pan się tylko uspokoi. Musi pan pozostać zaciężny na oczy tę oto opskę. Jedynie pod tym warunkiem mogę pana zaprowadzić do panna Klary.

Przez dobre pół godziny siedł Agapit z o-paską na oczach. Nagle słaczy pan porząd, że schodził w dół po stopniach. Przemawiaj do swej przewodniczą, ale odpowiedział mu tylko szatański śmiech za plecami. Odwrócił się gwałtownie zrywając opaskę i ujrzał zafascyjująco się drżącą, a w nocy błękitną twarz wykrzywioną twarzą maskarą.